

É P Í T É S Z

K Ö Z L Ö N Y – M Ű H E L Y

A MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA KIADVÁNYA

Balatonfüred,
Színházi emlékhely
a Kiserdőben
Építész: Varga Csaba

Foto © Walther Keszthely

Megjelent az új Országos Tűzvédelmi Szabályzat
Világörökségi jelölés előkészületben
Az elektronikus ügyintézésről

Az UIA Tanácsának 116. ülése
DGNB workshop
XVI. Országos Főépítész Konferencia

Saint-Gobain TRÓFEA 2011

SAINT-GOBAIN
TRÓFEA

– a fenntartható
építészetért

**A Saint-Gobain cégcsoport építőipari vállalatai
– Isover, Rigips, Weber – ismét meghirdetik
a Saint-Gobain Trófea építészpályázatot.**

A pályázat célja:

Figyelem felhívása korunk kiemelkedő, legszínvonalasabb építészeti alkotásaira, és azon kiemelkedő építészek támogatása, akik építészeti és műszaki szempontból egyaránt különleges épületeket terveznek – új és felújított épületeket egyaránt – a Saint-Gobain vállalatok által gyártott és forgalmazott termékek felhasználásával.

A pályázat kategóriái és díjazása*:

Megvalósult épület:	1. díj	1.000.000 Ft
	2. díj	500.000 Ft
	3. díj	300.000 Ft
Épületterv különdíj:		200.000 Ft

*A díjak nettó összegek, a járulék- és adóterheket a Kiíró átvállalja.

A pályázatok benyújtásának határideje: 2011. december 15.

Bíráló bizottság:

Elnök:

Marosi Miklós – Ybl díjas, Pro Architectura díjas építész

Tagok:

Dr. Becker Gábor DLA – BME egyetemi tanár, dékán

Kertész András Tibor DLA – Ybl díjas, Pro Architectura díjas,
Fővárosi Önkormányzat Nívódíjas építész

Roth János DLA – Ybl díjas, Kotsis István díjas építész

Szász László – Ybl díjas, Pro Architectura díjas építész

**Részletes pályázati kiírás és feltételek letölthetők
a pályázat hivatalos honlapjáról: www.sgtrofea.hu**

ISOVER
SAINT-GOBAIN

Rigips
SAINT-GOBAIN

weber
SAINT-GOBAIN

SAINT-GOBAIN

MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA
CHAMBER OF HUNGARIAN ARCHITECTS

É P Í T É S Z

K Ö Z L Ö N Y – M Ű H E L Y

ÉPÍTÉSZ
KÖZLÖNY – MŰHELY
219. szám

2011. október
A Magyar Építész Kamara
havi tájékoztatója

ISSN 1789-0934

Kiadja:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője

A szerkesztőbizottság elnöke:
Noll Tamás, a MÉK elnöke

Felelős szerkesztő:
Tatai Mária

Szerkesztőbizottság:
Borsay Attila,
Dér Andrea,
Körmendy János,
Ulrich Tamás

Szerkesztőség:
H-1088 Budapest, Ötpacsrta utca 2.
Tel./fax: 06-1-318-2944
E-mail: mek@t-online.hu
www.mek.hu

Hirdetésfelvétel:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest, Tárogató út 26.
Telefon: 06-1-200-7330
fax: 06-1-275-3070
www.publicitas.hu

A megjelenést támogatta
a Belügyminisztérium

A KÖZLÖNYBEN MEGJELENŐ ÍRÁSOK
NEM FELTÉTLENÜL TÚKRÖZIK
A SZERKESZTŐSÉG VÉLEMÉNYÉT.

TARTALOM

Jegyzet

4

Miért is jó, hogy az idén Balatonfüreden volt
az Országos Főépítési Konferencia?

Magyar Építész Kamara

A MÉK Elnökségének határozatai

A MÉK Elnökségének eseménynaptára

5

Megjelent az új Országos Tűzvédelmi Szabályzat

Kitekintés

Világörökségi jelölés előkészületben:
a római Limes magyarországi szakasza

Az elektronikus ügyintézésről

10

Műemlékvédelmi és restaurátori tagozat

17

Csonka Pál-émlékérem 2011

Magyar Építőművészek Szövetsége

A Kínai Építésszövetség Magyarországon

Az UIA Tanácsának 116. ülése, Szingapúr, 2011. június

Építész–Mérnök Golf Kupa 2011

MÉSZ Könyvtár

18

Hírek

Kós Károly-díj 2011

DGNB workshop

A jövő nyomában

Zumtobel Group Award 2012 építészeti pályázat

XV. ker. 56-os emlékmű pályázati felhívás

21

Műhely

24

Összegző leltár – XVI. Országos Főépítési Konferencia

A hely szelleme, identitástudat, hit

Miért is jó, hogy az idén Balatonfüreden volt az Országos Főépítész Konferencia?

E számunkban a Műhely rovatot a Főépítész Konferenciának szenteltük. Ahogy Pap Klára írja: „A helyszín megválasztása szerencsés volt, hiszen a város 2008-ban Hild János-díjat kapott céltudatos, fenntartható, integrált, a stratégiai fejlesztés terén kimagasló eredményeiért a Magyar Urbanisztikai Társaságtól. Továbbá Balatonfüred belvárosi és köztermegújítási rehabilitációs eredményei önmagukért beszélnek.” E sorokat még azzal egészíteném ki, hogy 2009-ben András István, a város főépítésze egyéni Hild János-díjat kapott, s ez sem lehet véletlen.

Persze Balatonfüred hagyományosan nevezetes helység. Hogy az őseimbek, a rómaiak, vagy az Árpád-koriak számára mit jelentett, arról egy történész tudna beszélni (az őskor óta lakott helyről van szó). Az viszont közismert, hogy a XVIII. századtól nevezetes a gyógyvizes forrása, hogy 1831-ben itt épült a Dunántúl első magyar kórháza, itt rendezték 1825-ben az első Anna-bált, innen indult el 1846-ban az első balatoni gőzhajó, a Kisfaludy, s 1884-ben itt alakult meg az első magyar vitorlássegylet, a Stefánia Yacht Club – hogy csak néhány kiragadott nevezetességet említsek. A reformkor óta mindenképpen pezsgő fürdő- és szellemi élet színhelye a város. Még a létező szocializmus idején is kedvelt élet- és üdülőtér volt sokaknak: abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy gyerek- és ifjúkorom meghatározó helyszínének tudhattam az akkoriban „a Balaton északi partjának fővárosa”-ként is nevezett települést.

Az utóbbi években történt – szakmai elismerésekkel jutalmazott – füredi fejlesztések léptek és minőség szempontjából is rendhagyóak. Ahogy Herczeg Ágnes az

Építész Évkönyv 2007–2008-as számában¹ írja: „Balatonfüred városa a klasszikus fürdővárosi rang visszanyerése érdekében azt a bölcs döntést hozta, hogy a kulturális örökség értékeit felújítja. Ennek keretében került sor a Blaha és a Kisfaludy utca klasszicista épületegyüttese által határolt közterek rehabilitációjára. A koncepció a nemes anyaghasználatot és a letisztult szerkesztést tartotta szem előtt. A történelmi központ is részben megújult, benne a Vitorlás térrel. Kiépült a Zákonyi sétány is.” A reformkori városrész épületfelújításai és kertépítészeti megújítása emberléptékű környezetet teremtett, amely nemcsak egy kellemes üdülővároshoz, de a kulturális életnek kiemelten keretet biztosító városhoz is illő. (Csak azt sajnálom, hogy a Kedves Cukrászda Balatonra néző terasza nincs többé.) A Zákonyi sétányon kissé szorongva sétáltam végig néhány éve, ahol gyerekkoromban mondhatni vadregényes partszakaszon bolyonghattunk, ám kellemes csalódás ért: a régi nádasos vitorlástanyák helyén új üdülőszállók és klubok épültek. Előttük kávéházas sétányt alakítottak ki, s a korábban kihalt utat az üdülőközönség mára talán túlságosan is birtokba vette: a sétányon szinte egész nap kisebbfajta tömeg hömpölyög. A két vitorlásklub közötti területen a vízpartra is kijutunk. Az épületek léptéke, a tagolt tömegalakítás barátságos térfalat biztosít sétáláshoz, utcán ücsörgéshez egyaránt. Bár az idei Főépítész Konferencia nem vehettem részt, egyértelműnek tartom, hogy akármilyen hatása is lesz majd a konferenciának, a helyszín jó emléke – még ha csak tudat alatt is – biztosan segíteni fogja a főépítészeket további munkájukban.

Tatai Mária

¹ 56. oldal: Városközpont kertépítészeti megújítása, Balatonfüred. Tervezők: Herczeg Ágnes (Pagony Kft.) és Wallner Krisztina (Tilia Bt.)

A borítón a balatonfüredi Színházi Emlékhely látható.

A Kiserdő felújítása 2011-ben az Európai Unió támogatásával történt meg (polgármester: dr. Bóka István), ekkor épült át a megmaradt oszlopok felhasználásával a Dunántúl első kórházának méltó emléket állító színházi emlékhely és a kor igényeinek maximálisan megfelelő többfunkciós esőház, foglalkoztató és mosdó épület.

Generáltervező: Tilia Kertészeti Bt., tájépítész vezető tervező: Wallner Krisztina, tájépítész tervezők: Herczeg Ágnes és Neruda Krisztina, építész tervezők: Kroó Kornélia és Rakovszky Ágnes (esőház-mosdó és kapuelemekek), Varga Csaba (színházi emlékhely)

A MÉK Elnökségének határozatai

33/2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a Minőség-biztosítási útmutató a Jogosultsági vizsga részeként kerüljön kidolgozásra, és a vizsga pénzügyi keretéből kerüljön kifizetésre.

34/2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag kéri dr. Szaló Péter helyettes államtitkárt, hogy az energetikai szabályozás véglegesítését függessze fel, és rendezzen szakmai vitát a tárgybán szeptember hónapban, melyhez a MÉK felajánlja segítségét.

35/2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag felkéri Liszkay Krisztinát, hogy az Országos Építési Fórum munkájában a Magyar Építész Kamarát képviselje a terület- és településrendezési kérdésekben.

36/2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag támogatja az Ybl Egyesület kezdeményezését, hogy a 2014-es év Ybl Miklós-émlékév legyen.

37/2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy Halmos Györgyöt felkéri, hogy vegyen részt az OÉF 3-as munkacsoportjában.

A MÉK Elnökségének 1/2011. (07. 29.) szakmai állásfoglalása

A szakmagyakorlási jogosultságok és bejelentéshez kötött szakmagyakorlási tevékenységek azonosítására alkalmas névjegyzéki jelölések használatáról

Jel	Elnevezés	Megjegyzés
É/1	építész vezető tervező	teljes körű; szerzett jog vagy építész Msc szint minősítéssel
É	építész tervező	teljes körű; szerzett jog vagy építész Msc szint minősítéssel
É/2	építész tervező	ideiglenesen korlátozott; építész Msc szint
É2	építész tervező	korlátozott; szerzett jog, újonnan nem adható
É3	építész tervező	korlátozott; szerzett jog, újonnan nem adható
ÉKE	építész tervező	korlátozott; szerzett jog, újonnan nem adható
ÉK	építész tervező	korlátozott; szerzett jog, újonnan nem adható
BÉ/1	belsőépítész vezető tervező	teljes körű; szerzett jog, jelenleg nem adható
BÉ	belsőépítész tervező	teljes körű; szerzett jog, jelenleg nem adható
BÉ/2	belsőépítész tervező	korlátozott; szerzett jog, jelenleg nem adható
K/1	táj- és kertépítész vezető tervező	teljes körű; szerzett jog vagy Msc szint minősítéssel
K	táj- és kertépítész tervező	teljes körű; szerzett jog vagy Msc szint
K/2	táj- és kertépítész tervező	ideiglenesen korlátozott; Msc szint
TT/1	vezető településtervező	szerzett jog vagy településmérnöki Msc szint minősítéssel

Jel	Elnevezés	Megjegyzés
TT/1É	vezető településtervező	szerzett jog vagy Msc szint Msc szintű építész alapidiplomával minősítéssel
TT/1T	vezető településtervező	szerzett jog vagy Msc szint Msc szintű tájépítész alapidiplomával minősítéssel
TT	településtervező	szerzett jog vagy településmérnöki Msc szint
TT/É	településtervező	szerzett jog vagy Msc szint Msc szintű építész alapidiplomával
TT/T	településtervező	szerzett jog vagy Msc szint Msc szintű tájépítész alapidiplomával
TK/1	településrendezési zöldfelületi és tájrendezési	tájépítész Msc szint minősítéssel vezető tervező
TK	településrendezési zöldfelületi és tájrendezési tervező	tájépítész Msc szint
TR/1	vezető területrendező tervező	szerzett jog vagy Msc szint minősítéssel
TR	területrendező tervező	Msc szint
SZÉS21	szakértő – építészet	
SZÉS21/K	szakértő – építészet (korlátozott)	újonnan nem adható
SZÉS22	szakértő – épületszerkezet	
SZÉS23	szakértő – épületfizika	
SZÉS24	szakértő – építéstechnológia	
SZÉS25	szakértő – műemlékvédelem	
SZÉS26	szakértő – belsőépítészet	újonnan nem adható
SZÉS27	szakértő – beruházás	
SZÉS28	szakértő – épületenergetika	
SZÉ	szakértő – építésügyi igazgatási	
SZTR	szakértő – településrendezés	
SZT	szakértő – táj- és kertépítészet	
SZTR1	szakértő – területrendezés	megszűnt
BB	beruházásleboncolító	
TÉ	épületenergetikai tanúsító	
MV-Ép/A-MÉK	felelős műszaki vezető	
MV-Ép/AM-MÉK	felelős műszaki vezető	műemlék
MV-Ép/B-MÉK	felelős műszaki vezető	
MV-Ép/C-MÉK	felelős műszaki vezető	
MV-Ép/ÉG-MÉK	felelős műszaki vezető	épületgépészet
MV-Ép/ÉG/C-MÉK	felelős műszaki vezető	épületgépészet
MV-Ép/ÉV-MÉK	felelős műszaki vezető	épületvillamosság
MV-Ép/ÉV/C-MÉK	felelős műszaki vezető	épületvillamosság
MV-KÉ/A-MÉK	felelős műszaki vezető	közlekedési építmények építése
MV-KÉ/B-MÉK	felelős műszaki vezető	közlekedési építmények építése
MV-VZ/A-MÉK	felelős műszaki vezető	vízgazdálkodási építmények építése
MV-VZ-B-MÉK	felelős műszaki vezető	vízgazdálkodási építmények építése
ME-É-I-MÉK	építési műszaki ellenőr	magasépítés
ME-É-II-MÉK	építési műszaki ellenőr	magasépítés
ME-ÉM-I-MÉK	építési műszaki ellenőr	mélyépítés és mélyépítési műtárgyak
ME-ÉM-II-MÉK	építési műszaki ellenőr	mélyépítés és mélyépítési műtárgyak
ME-ÉG-I-MÉK	építési műszaki ellenőr	építmény- és épületgépészet
ME-ÉG-II-MÉK	építési műszaki ellenőr	építmény- és épületgépészet
ME-ÉV-I-MÉK	építési műszaki ellenőr	építmény- és épületvillamosság
ME-ÉV-II-MÉK	építési műszaki ellenőr	építmény- és épületvillamosság
ME-KÉ-I-MÉK	építési műszaki ellenőr	közlekedési szakterület
ME-KÉ-II-MÉK	építési műszaki ellenőr	közlekedési szakterület
ME-VZ-MÉK	építési műszaki ellenőr	vízgazdálkodási szakterület

Az egyes jogszabályok szerinti eljárások és feltételek összefüggéseit a Szakmai állásfoglalás 1–4. sz. függeléke tartalmazza.

Preambulum

A MÉK Elnöksége a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészeti szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvényben kapott felhatalmazás alapján, figyelemmel a MÉK Alapszabálya (a továbbiakban: Asz.) 2.3.4. pontjára az elvek és feltételek országosan egységes rendszere, a területi kamarák, valamint a MÉK országosan egységes feladatellátásának kialakítása, a jogalkalmazás elősegítése érdekében – az érintett szakmai tagozatok egyetértése mellett – az alábbi szakmai állásfoglalást hozza.

Rendelkezés

A MÉK Elnöksége a településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló 104/2006. (IV. 28.) Korm.rendelet, az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló 244/2006. (XII. 5.) Korm.rendelet, az egyes építésügyi szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 192/2009. (IX. 15.) Korm.rendelet előírásaira és a MÉK Alapszabályának 5.1.6. pontja alapján a szakmagyakorlási jogosultságok és bejelentéshez kötött szakmagyakorlási tevékenységek azonosítására alkalmas névjegyzéki jelölés elején szereplő betű- és számjeleket az alábbiak szerint határozza meg és ezzel egyidejűleg elrendeli annak a Magyar Építész Kamara Online Névjegyzékében (www.mekon.hu) történő alkalmazását.

A MÉK elnökségének 2/2011. (07. 29.) szakmai állásfoglalása a vezető tervező cím odaítélésének eljárásrendjéről

Preambulum

A MÉK elnöksége a Tervező és szakértő mérnökök, valamint építészeti szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvényben (a továbbiakban: kamarai törvény) kapott felhatalmazás alapján, figyelemmel a MÉK alapszabálya (a továbbiakban: Asz.) 2.3.4 pontjára az elvek és feltételek országosan egységes rendszere, a területi kamarák, valamint a MÉK országosan egységes feladatellátásának kialakítása a jogalkalmazás elősegítése érdekében – az érintett szakmai tagozatok egyetértése mellett – az alábbi szakmai állásfoglalást hozza.

Általános rendelkezések

- 1.1 A Magyar Építész Kamara alapszabályán alapuló szolgáltatásként nyújtja arra érdemes kamarai tagok számára a vezető tervezői címet. [Asz. 2.4.6.d) pont]
- 1.2 A vezető tervezői cím megadásának általános szabályait a MÉK alapszabálya határozza meg. (Asz. 5.6.1 pont)

Az eljárás rendje

- 2.1 A kérelem benyújtása az Asz.-ban meghatározott tartalommal és mellékletek csatolásával a területi kamarákhoz történik. A területi kamara titkára a hiánytalanul beérkezett kérelmet felterjeszti a MÉK főtitkárához.
- 2.2 Amennyiben a területi kamara elnöksége véleményével kívánja ellátni a kérelmet, úgy azt az ügyben hozott határozatának közlésével teheti meg. A területi elnökség javaslatát a MÉK Elnöksége az érdemi határozat meghozatalakor figyelembe veszi.
- 2.3 A MÉK főtitkára a beérkezett kérelmet és mellékleteit továbbítja az illetékes tagozathoz, illetve a MÉK építész vezető tervezői minősítő bizottságához szakmai vélemény készítése céljából.

- 2.4 Az érintett szakmai minősítő bizottság (ennek hiányában a szakmai tagozat elnöke) a benyújtott kérelem és mellékletei alapján szakmai véleményt készít, melyben tételesen megvizsgálja a MÉK alapszabályában foglalt, a cím odaítéléséhez szükséges szakmai minősítési feltételeket.
- 2.5 A MÉK Elnöksége az előterjesztett kérelem, az arra készített szakmai vélemény, és amennyiben rendelkezésre áll, a területi kamarai elnökségi vélemény ismeretében dönt a vezető tervezői cím odaítéléséről.
- 2.6 A MÉK Elnökségének a vezető tervezői cím odaítéléséről szóló vagy azt elutasító határozatát a főtitkár az Asz.-ban foglalt rendelkezések szerint közli a kérelmezővel, valamint a területi kamarával.
- 2.7 A területi kamara titkára a 2.6 pont szerinti odaítélő határozatának végrehajtása érdekében, annak kézhezvételétől számított Ket. szerinti általános ügyintézési határidőben alakszerű közigazgatási határozattal értesíti a kérelmezőt a címhasználatról, valamint névjegyzéki bejegyzési jelének megváltozásáról. Ezzel egyidejűleg a kérelmező elektronikus névjegyzéki adatai változását a MEKON rendszerében átvezeti.
- 2.8 A vezető tervezői címmel rendelkező tagok névjegyzéki jelének nyilvántartása a MÉK Elnökségének 1/2011. (07. 29.) sz. szakmai állásfoglalása szerint történik.

A szolgáltatás díja

- 3.1 A vezető tervezői cím odaítélése a Magyar Építész Kamara szolgáltatása, amelyért alapszabálya szerint meghatározott szolgáltatási díjat szed. (Asz. 4.1.4)
- 3.2 A szolgáltatási díjat a területi kamara számlájára a kérelem benyújtását megelőzően kell megfizetni és ennek tényét a kérelem mellékletei közt azt hitelt érdemlően igazolni. A díjfizetés elmulasztása vagy a dokumentáció bármely hiányossága esetén a területi kamara titkára a tagot hiánypótlásra szólítja fel, amelynek eredménytelensége esetén az eljárást meg kell szüntetni.
- 3.3 A szolgáltatási díj 66%-a a Magyar Építész Kamarát illeti, amelynek összegét a területi kamara a kérelem felterjesztésével egyidejűleg utalja át a MÉK számlájára.
- 3.4 A szolgáltatási díj az eljáró területi, ill. országos kamarát a fenti arányban illeti, a kérelem elutasítása esetén vissza nem téríthető.

Jogorvoslat

- 4.1 A Magyar Építész Kamara elnökségének vezető tervezői cím odaítélése iránti kérelmet elutasító határozata ellen fellebbezésnek helye nincs.
- 4.2 A kérelmező a címhasználat iránt a soron következő évben ismételt kérelmet nyújthat be, amennyiben annak tartalma és mellékletei a korábbi már elbírált kérelemhez képest kiegészítésre kerülnek.

38/ 2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy határozott, hogy megadja a vezető tervezői címet Virágh Zsolt építésznek.

39/2011. (07. 29.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy határozott, hogy megadja a vezető tervezői címet Fazakas Bálint építésznek.

A MÉK Elnökségének eseménynaptára

Dátum	Meghívó	Esemény
Szept. 1.	Schuchmann Péter	Green City Tanács ülése és a Táj- és Kertépítészeti Tagozat vezetőségi ülése
Szept. 1.	Szalay Tihamér	Etikai-Fegyelmi Bizottság ülése
Szept. 5.	O. Ecker Judit	Belsőépítészeti Tagozat vezetőségi ülése
Szept. 6.	Noll Tamás	Kiselnökségi ülés
Szept. 7.	Noll Tamás	Közlöny Szerkesztőbizottság ülése
Szept. 6–7–8.	Csontos Csaba	Diplomadíj Pályázat beadása
Szept. 8.	Schuchmann Péter	Év Tájékoztató díj – megbeszélés
Szept. 9.	Noll Tamás	Elnökségi ülés
Szept. 9.	Csontos Csaba	Szakmagyorkorlási Bizottság ülése
Szept. 12–13.	Csontos Csaba	Építész Diplomadíj bírálata
Szept. 14.	Dulácska Zsolt	Továbbképzési Munkabizottság ülése
Szept. 14.	Körmeny János	Jogi Munkabizottság ülése
Szept. 15.	Szalay Tihamér	Etikai-Fegyelmi Bizottság ülése
Szept. 15.	Liszky Krisztina	Terület- és Településrendezési Tagozat vezetőségi ülése és Területrendezési Diplomadíj bírálata
Szept. 15.	dr. Czéthy Piroska	Pesti legendák: a középkori városfal története c. kiállítás megnyitója a Kós Károly-teremben
Szept. 15.	O. Ecker Judit	Belsőépítészeti Diplomadíj bírálata
Szept. 16.	Noll Tamás	Területi Elnökök Testületi ülése
Szept. 16.	Kampis Miklós	Felügyelő Bizottság ülése
Szept. 27.	dr. Hajnóczy Péter	Tervezői, szakértői jogosultsági vizsga konzultáció
Szept. 28.	dr. Hajnóczy Péter	Beszámolóval záruló kötelező továbbképzés konzultációja
Szept. 29.	Szalay Tihamér	Etikai-Fegyelmi Bizottság ülése
Szept. 29.	Kovács András	Közbeszerzési Munkabizottság ülése

Megjelent az új Országos Tűzvédelmi Szabályzat

2008-ban radikális változás következett be a magyar tűzvédelmi szabályozásban. A 9/2008 (II. 22.) ÖTM rendelet megjelenésével Magyarország csatlakozott a 2000-es években az Európai Unió legtöbb országában bevezetett egységes tűzvédelmi vizsgálati szabványokhoz, illetve az ezek alapján adható egységes osztályozási rendszerhez. Rendkívül fontos lépés volt ez, mert egységes európai térbe helyezte a magyar szabályozást. Az akkori szabályozás módosítását előkészítő szakértői munkában aktív szerepet vállalt a MÉK, Takács Lajos és Molnár Tibor vett részt a munkában. A 2008. évi OTSZ módosítását előkészítő szakértői munka ugyanakkor befejezetlen maradt, ennek következtében a szabályozásba számtalan hiba, nem megfelelően alátámasztott műszaki követelmény került. Az előkészítő munka lezárásakor a MÉK észrevételezte a tervezetet, de idő hiányában már nem volt lehetőség az újabb egyeztetés megindítására. Az OKF vezetői akkor ígéretet tettek arra, hogy a szabályzat kiadását követően azonnal elindul a felülvizsgálati munka, amely 2008 és 2010 között folyamatosan megtörtént, Takács Lajos közreműködésével. A tervezetet a MÉK többször véleményezte. Az új szabályozás, a 28/2011. (IX. 06.) BM rendelettel kiadott Országos Tűzvédelmi Szabályzat – szeptember 6-án megjelent és október 7-én lényegében – számos újdonságot tartalmaz. Néhány kiragadott példán keresztül bemutatva:

- a tűzvédelmi szakértő bevonása mellett a 288. §-ban megjelenik a tűzvédelmi tervező fogalma is, amely a tűzvédelmi tervezők kamarai tagságának egyik előkészítő lépése;
- az építőanyagok tűzvédelmi osztályba sorolása kiegészült új jelölésekkel (pl. a csőszigetelések tűzvédelmi osztályai: A₁, A₂, B₁, C₁, D₁, E₁, F₁);
- sok, tűzvédelmet érintő fogalom kikerült az OTSZ-ből (amelyeket egyéb előírások, pl. az OTÉK már tartalmaztak), illetve módosításra került (például a tűzfal, az átrium, a csarnoképület, a biztonsági felvonó, a tetők és tetőfedések osztályozási fogalmai);
- az épületszerkezetek tűzvédelmi osztályba sorolása is finomodott, pl. a festékek és ragasztók hatását a termék tűzvédelmi osztályba sorolására rendezi a 300. §;

- a függönyfalak követelményei – az időközben megjelent EN tűzvizsgálati szabványok nyomán – „(i←o)”, „(o→i)” vagy „(i↔o)” jelekkel egészülnek ki az alapján, hogy a szerkezet a követelményeknek csak belülről kifelé, kívülről befelé, vagy mindkét irányban megfelel;
- számos épületszerkezetre vonatkozó tűzvédelmi követelmény került átgondolásra, így például a padlóburkolatokra vonatkozó, túlzottan szigorú követelményeket enyhítették, továbbá az egyes tűzállósági fokozaton belül a szintszámától függő tűzállósági követelmények nagyobb különbséget mutatnak, így alacsonyabb szintszámoknál egyes követelmények kedvezőbbek lettek;
- a terepszint alatti helyiségek hő- és füstelvezetési követelménye egységesen 1%-ra módosult, illetve a kisméretű zárt közép- és oldalfolyosók gépi hő- és füstelvezetésénél 25-szörös légcseré is alkalmazható a 2 m³/s mérték helyett;
- pontosításra kerültek a 17. sz. mellékletben közölt rajzok, a homlokzati tűzterjedés elleni gátak már nemcsak A1, hanem A2 tűzvédelmi osztályú anyagokból is kialakíthatók;
- a rendelet 18. sz. mellékleteként visszakértült néhány elterjedt épületszerkezet tűzvédelmi teljesítmény-jellemzője.

A 9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet közel 600 oldalához képest az új jogszabály 292 oldalra csökkent, annak jeleként, hogy az elmúlt években sok, jogszabályba nem illő műszaki követelményt és vizsgálati eljárást sikerült nemzeti szabványként kiadni (ilyen például a homlokzati tűzterjedési határérték vizsgálati eljárása) – ezek értelemszerűen kikerültek az OTSZ-ből.

A továbbiakban is számítani kell arra, többek között a MÉK javaslatára, hogy a szabályzat folyamatos karbantartás alatt fog állni, a műszaki fejlődés eredményeinek, illetve a jogszabály alkalmazása során nyert észrevételek, tapasztalatok beépítésével 2-3 évenként frissítésre kerül. Ebben a munkában továbbra is Takács Lajos képviseli a kamarát. A MÉK vállalja, hogy összegyűjti és a bizottság részére átadja a tagjainktól kapott észrevételeket, jobbító véleményeket.

Noll Tamás – MÉK-elnök
Dr. Takács Lajos Gábor – MÉK-szakértő

Ha füstölhet – A füst ölhet!

Bárhonnan is próbájuk vizsgálni, a polisztirolhab éghető

Augusztus 17-én leégett egy veszprémi megyei fröccsöntő üzem, nagy fekete füsttel terítve be a Balaton-felvidéket, amely kapcsán ismételtlen számos helyen jelent meg, hogy a polisztirolhab nem tűzveszélyes, nem ég, csak olvad, és nem keletkeznek az égése során mérgező anyagok.

Furcsa mód a nem szakmabélieken kívül még egyes tervezők is hajlamosak a szemük helyett inkább a gyártói eladások növelésére irányuló marketingnek hinni.

Akkor jöjjenek a tényadatok az EPS (= polisztirolhab, vagy a köznap nyelvben sokak által hungarocellként is hívott termék) éghetőségéről feketén-fehéren:

Az OTSZ-ben (Országos Tűzvédelmi Szabályzatban), amely az épületekre vonatkozó tűzvédelmi előírásokat tartalmazza, három besorolást találhatunk az építési termékek, szerkezetek éghetőségére. Ezek 1. Építési termékek tűzvédelmi osztálya, 2. Épületszerkezetek tűzvédelmi osztálya, 3. Tűzveszélyességi osztály. Amennyiben nem szerkezetben vizsgáljuk a polisztirolhabot, két paramétert kell megneznünk.

EPS Tűzvédelmi osztálya

Az építési termékek tűzvédelmi osztályát az MSZ EN 13501-1 szabvány szerint határozzák meg. A termékek az égési viselkedése, füstfejlesztési és égve csepegési tulajdonsága alapján besorolhatók A1, A2 jelű nem éghető osztályba és B, C, D, E, F éghető osztályba. Az EPS (polisztirolhab) **E tűzvédelmi osztályba tartozó éghető anyag**. Ez az utolsó éghetőségi kategória, amelyhez még vizsgálatot rendelnek, az F kategóriát már nem is vizsgálják!

Az E tűzvédelmi anyagnál a szabvány szerint a flashover (lángbaborulás) 100 kW gyújtóforrás esetén 2 percnél rövidebb időn belül bekövetkezik.

A kötelező érvényű szabványok és jogszabályok szerint nincs olyan fogalom, hogy „nehezen éghető”, ezért a polisztirol vonatkozásában ezt a besorolást használni nem lehet, mivel ennek a kifejezésnek a használata a felhasználók, tervezők szándékos megtévesztéséhez vezet, és hamis biztonságérzetet kelt.

EPS Tűzveszélyességi osztálya

Az OTSZ-ben öt tűzveszélyességi osztálya lehet egy anyagnak, ezek a következők: „A” Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, „B” Tűz- és robbanásveszélyes, „C” Tűzveszélyes, „D” Mérsékelt tűzveszélyes, „E” Nem tűzveszélyes (nem éghető anyag). Az EPS (polisztirolhab) gyulladási hőmérséklete alapján, amely 346–405 °C gyújtóforrás jelenlétében, a **„D” Mérsékelt tűzveszélyes osztályba tartozik.**

Sajnos még egyes gyártók is összekeverik a fogalmakat, és úgy adják ki hibásan a nyilatkozataikat, hogy a polisztirolhabjuk tűzveszélyességi osztálya „E”, amely azért nagyon veszélyes, mert a két osztálybesorolás betűjele ellentétes „veszélyességi” irányú, s emiatt egy „E” betű használatával megtévesztően úgy nyilatkoznak ezáltal, hogy a termékük nem éghető!

„Önkioltó”, égéskésleltető, égésgátló?

Ezeket a kifejezéseket szokták használni az építési céllal gyártott EPS-es (polisztirolhabbal) kapcsolatban mindenki megnyugtására. A polisztirolhaboknál használt „égésgátló” nem teszi az anyagot nem éghetővé, kizárólag annyit javít a terméken, hogy az egyébként igen jól és hatalmas füsttel égő „natúr” égésgátló nélküli polisztirolhoz képest, a gyújtóforrás (tűzhatás) megszüntét követően önmagában nem ég tovább. **Visszafordítva a tételt, már más kicsengésű, miszerint az építési céllal gyártott EPS (polisztirolhab) mindaddig ég, ameddig van tűzhatás!**

Égése során nem keletkeznek mérgező anyagok?

Az épülettüzek nagy részénél (~80%) a vezető halálok nem az égés okozta sérülés, hanem a keletkezett füst miatti mérgezés, fulladás, mely nemcsak az épületben tartózkodók menekülését, láthatóságot korlátozza, hanem jelentősen megnehezíti, rontja a mentés, oltás feltételeit. A maró füst nem csak az emberekre veszélyes, de az épületben található gépek, berendezések tönkremenetelét is okozhatja. A keletkező füst összetétele bonyolult, tartalmaz párákat (gőzt), gázokat, lebegő részecskéket, mint a korom és a hamu.

Idézet egy EPS (polisztirol) gyártói biztonságtechnikai adatlapról, ahol ugyancsak elismerik:

„Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: Füst és egyéb égéstermék (szén-dioxid, szén-monoxid), ezek belégzése súlyosan károsíthatja az egészséget! Az oltáshoz használt folyadék a csatornahálózatba, vízfolyásokba nem kerülhet.”

A valóságos tűz lefolyása nagyban függ az égés oxigénellátásától, valamint az éghető anyagok mennyiségétől. A szabványos vizsgálatok ezért is szolgálhatnak csak ugyanolyan körülmények mellett egyes anyagok tűzzel szembeni viselkedésének összehasonlítására, amitől az anyagok valószínűségben való viselkedése – tekintettel a változó körülményekre – igen eltérő lehet.

Elhelyezkedés	Hőszigetelő anyag típusa	Teljes keletkező füst mennyisége ISO 9705 teszt alapján (m ²)
Falon	Kőzetgyapot	227
	PIR (PIRhab)	11700
	PUR (Poliuretánhab)	>4859*
	EPS (polisztirol)	>3285*
Sandwich panel	Kőzetgyapot (mag)	2798
	PUR (mag)	>9359*
	EPS (mag)	>12199*

Forrás: V. Babrauskas

* A teljes füstképződés mennyisége nem volt mérhető, mivel tűz eloltása vált szükségessé.

A hőszigetelő anyagok füstgázának toxikussága igen eltérő lehet, néhány jellemző anyagra vonatkozó adatot tartalmaz a következő táblázat. A nemzetközi szakemberek a mérgező gázokat két fő csoportra osztják:

Kábító gázok, mint a szén-monoxid (CO), szén-dioxid (CO₂), hidro-cián ecetsav, melyek befolyásolják a vér oxigénszállítását. **Irritáló gázok**, melyek irritálják a nyálkahártyát. Ezek közé tartozik a sósav (HCl), hydrobromic sav (HBr), kén-dioxid (SO₂) és nitrogén-oxid (NO₂).

Hőszigetelő anyag típusa	Füst átláthatósága*		Füstgáz toxikussága** (mennyiség egysége mg/g)					
	Összesített sötétségi adat	Maximális optikai sűrűség	CO	CO ₂	HCN	HCl	HBr	SO ₂
PIR	165	52	598	1170	34	28	0	0,5
PUR	585	182	442	1375	38	45	0	0,5
XPS (expandált polisztirolhab)	230	170	96	1041		4	16	0,5
EPS (extrudált polisztirolhab)	28	60	165	1881		1	3	0,5
Üveggyapot	4	1	25	136				0,4
Kőzetgyapot	0	0	17	83				

* Analysis following NF X 10702

** Analysis following NF X 70100 (combustion at 600 C)

File LNE # 9110670

Fűtőérték	Kő	Kőzetgyapot	Papír	Fa (fenyő)	PUR	EPS (polisztirolhab)	Benzin, gázolaj
kJ / kg	0	1250	17 000	17 000	26 000	42 000	42 000
Fa egyenérték	0	0,07	1	1	1,5	2,5	2,5

Jól megmutatkozik, hogy fűtőértékben milyen nagy különbségek vannak egyes anyagok között, amit tovább ront, hogy milyen azok leégési sebessége. Míg a papír alapú könyvek, folyóiratoké 0,7 addig az EPS- és PUR-hab leégési sebessége 1,5.

Minél kisebb egy anyag fűtőértéke, annál kisebb mértékben lehet szerepe egy épülettűz kifejlődésében.

Összefoglalva

Az EPS (polisztirolhab) az érvényben lévő vizsgálatok és jogszabályok alapján:

- Éghető
- Tűzvédelmi osztálya E
- Tűzveszélyességi osztálya „D”. Mérsékelt tűzveszélyes
- Égése során emberi egészségre káros füstöt fejleszt
- Fűtőértéke 42 000 kJ/kg, 2,5 fa egyenérték
- Leégési sebessége 1,5

Persze mindez csak addig igaz, ameddig van gyújtóforrás (tűz, egyéb el nem oltott éghető anyag) mert tűzhatás elmúltával az anyag önkioltó!

Álljon itt a végén egy tanulságos tüzeset: **156 halott Permben**

A tűz egy többszintes lakóépület aljában lévő *Lame Horse* nevű szórakozóhelyen történt 2009. december 5-én, ahol a tűz keletkezésének időpontjában közel 300-an voltak. A tűz egy kültéri pirotechnikai eszköz beltéri használata kap-

csán kezdődött, amelynek a szikrája meggyújtotta az fűzfavesszőkből készült álmennyezetet s a mögötte lévő lég-hangszigetelési céllal elhelyezett polisztirolhab szigetelést. A kivitelezési hibáknak, a szórakozóhely helytelen kialakításának, a menekülési útvonalak szűkösségének köszönhetően, annak ellenére, hogy a helyiség nem égett ki a keletkezett füstben, a korlátozott menekülési feltételeknek köszönhetően 156-an haltak meg.

További részletek:

http://www.rockwool.hu/files/Common_Design_Elements/dealers/vedelem_2010-03.pdf weboldalon megtalálhatóak. (Ez a tartalom elérhető így is: a www.rockwool.hu weboldalon, Tűzoltóknak/tűzvédelmi írárok/Oroszországi tüzesetek)

Mindenkinek a józan ítélőképességére bízunk, hogy a gyártói marketing kommunikációknak kívánnak hinni a jövőben is, vagy a szabványos vizsgálatokkal igazolt paramétereknek. Az éghető anyagok egy tűz során mindig kockázatot jelentenek, ezért a tényleges műszaki paraméterekről és kockázatokról szóló tájékoztatások helyetti ködösítés soha nem fogja az épületek biztonságát szolgálni!

Lestyán Mária
építésmérnök

Fenti írás reagálás az alábbi linken megjelent hírre:

http://hvg.hu/itthon/20110817_veszpremi_gyar_tuz

Világörökségi jelölés előkészületben: a római Limes magyarországi szakasza¹

Magyarország 1987-ben csatlakozott az UNESCO 1972-ben elfogadott, „A világ kulturális és természeti örökségének védelméről” szóló Egyezményéhez – rövid és közismert nevén: Világörökség Egyezmény. Hazánkban napjainkig összesen nyolc világörökségi helyszín került fel a világörökség listára. További tíz helyszín pedig jelenleg is az úgynevezett világörökségi várományosi listán szerepel, amely mintegy kötelező előszobája a világörökségi felvételnek.

A jövőre elfogadásának 40.-ik évfordulójához érkező Egyezmény nyomán kibontakozó hazai és nemzetközi munka napjainkra a kezdetekhez képest már számos elemében átalakult, amely körülmény természetesen hatott és hat az egyes Részes Államok, így hazánk világörökségi együttműködéssel kapcsolatos szakmapolitikai döntéseire is. Az újabban egyre inkább elfogadott-szorgalmazott trendek, törekvések közé tartozik (különösen az európai régióban) az úgynevezett nemzetközi sorozathelyszínek felvétele a világörökség listára. Ebbe a helyszíntípusba tartozik a Római Birodalom Határai elnevezésű, szakaszonként bővülő világörökségi sorozathelyszín is, amelynek részeként most van folyamatban a magyarországi szakaszra vonatkozó világörökségi jelölés dokumentum elkészítése.

Nemcsak az Egyezmény végrehajtásának alakulását, de ennek a konkrét nemzetközi sorozathelyszínné a létrejöttét is egyfajta fokozatos fejlődés-alakulás jellemzi, hiszen amikor az első szakaszt, az úgynevezett Hadriánus-falat az Egyesült Királyság felvételre javasolta, és az 1987-ben fel is került a világörökség listára, még nem

esett szó arról, hogy ez egy majdani, a Római Birodalom teljes határvonalát magába foglalni szándékozó egyetlen nemzetközi sorozathelyszín első eleme lenne. Ezt a gondolatot a későbbi, németországi jelölés indította el, amelynek eredményeként már nem önállóan, hanem az említett első elemhez kapcsolódva vette fel a Világörökség Bizottság a listára a Felsőgermánia-Raetia-i Limes szakaszt 2005-ben, majd 2008-ban újabb szakaszként az ún. Antoninus-falat, ismét az Egyesült Királyságból. Igencsak ambiciózus tervről van szó, hiszen a Római Birodalom határszakaszai összesen több mint 5000 km hosszúságú „vonalat” jelentettek a Kr. u. II. században, a birodalom legnagyobb kiterjedése idején – Britanniától a Fekete-tengerig, a Vörös-tengertől Észak-Afrikán át, vissza az Atlanti-óceánig. A mai államok területére eső limes szakaszok jelölését időben ugyan értelemszerűen nem lehet (és nem is kell) összehangolni, viszont az indokolt és elengedhetetlenül szükséges tartalmi összehangolás szakmai háttereként jött létre az ún. Pozsonyi Csoport, amelynek Prof. Dr. Visy Zsolt is alapító tagja, aki egyben a magyar szakasz előterjesztésének is „motorja”, a vonatkozó kutatási munkák szakmai vezetője.

Világörökségi jelölési dokumentáció létrehozása egyre idő- és főleg költségigényesebb feladat, ezért is jelent nagyszerű lehetőséget, hogy ehhez a munkához külső támogatási forrást sikerült bevonni. A „Central Europe” uniós program keretében megvalósuló „Danube Limes Projekt” nemzetközi pályázat költségvetése mintegy 2 millió euró², ezzel az örökségvédelem egyik legnagyobb hazai programja, egyúttal Magyarország egyik

¹ Az írás a projekt során keletkezett adatok, információk és dokumentumok, és különösen is Tóth János Attila (KÖH) ugyanebben a tárgyban szerkesztett írásának (A Limes nyomában; Örökség, XV. évf. 7–8. szám) a felhasználásával készült.

² Az összes résztvevő által együttesen felhasználható projektösszeg.

legfontosabb tervezett kulturális hozzájárulása az időközben kibontakozó európai Duna Makro-régió Stratégiához (DMRS). A 2008. október 1.–2011. december 15. közötti időszakban megvalósuló uniós projektben, amelynek vezetője a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, természetesen más országbeli partnerek, intézmények is részt vesznek: Szlovákia hozzánk hasonlóan a limes-jelölési dokumentációja elkészítésével, Ausztria az ottani limes szakaszra vonatkozó várományosi listára vételt megcélózva, Németország a már felvett limes szakasz révén szerzett tapasztalataival, Lengyelország pedig más (bulgáriai) limes szakaszok kutatásai során szerzett tapasztalataival járul hozzá a projekt sikeréhez. A tudományos munkák nagyobb részének elvégzésével a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem, illetve egy konkrét helyszín – Lussonium – kapcsán szerzett tapasztalataival Paks város önkormányzata a további magyarországi partnerek a projektben.

A projekt keretében számos szakmai, egyeztető, és ismeretterjesztő tanácskozássra és találkozásra is sor került, amelyek áttekintették-bemutatták a római kori dunai határszakasz magyarországi tervezett világörökségi helyszíneit, az elvégzett tudományos és hatósági munkát, a kezelési terv és a nevezési dokumentáció előrehaladási állapotát. Fokozatosan kibontakozó munkáról van szó, amely most már a lezárásához közeledik – már ami a projekt keretében meghatározott feladatokat illeti. A magyarországi limes szakasz az első, amely jellegénél fogva más, mint az eddig már felvett szakaszok. Itt ugyanis nem többé-kevésbé lineáris és többé-kevésbé erődített szárazföldi határvonalról van szó, hanem folyami határszakasról, amelynek latin elnevezése (ripa) alapján kapta meg azonosítóját a magyarországi világörökségi (várományosi) szakasz: Ripa Pannonica Hungary (RPH) – miután az egykori Pannonia határszakasz nyugaton és délen is túlnyúlt a mai államhatárokon, azaz más országokban is van pannóniai határszakasz.

A világörökségi jelölési dokumentáció létrehozása mellett a projektnek komoly szakmai hozadéka is van. Nemzetközi vonatkozásban az, hogy minta értékű a folyami határszakaszok feldolgozását illetően. Hazai vonatkozásban pedig igen nagy jelentősége van annak, hogy a projekt keretében a levégéből, szárazon és vízen végzett terepi kutatások nyomán sikerült ellenőrizni, pontosítani és kiegészíteni a limes-lelőhelyekre vonatkozó szakmai és hatósági adatokat. Az új eredmények hozzájárultak a hatósági nyilvántartás naprakész állapotba hozásához is. A projekt keretében elvégzett kutatások során 264 lelőhelyet vizsgáltak meg, amelyek közül a részletes elemzé-

sek és egyeztetések után összesen 121 tételt választottunk ki világörökségi jelölésre, természetesen a hozzájuk tartozó védőzóna egyidejű lehatárolásával együtt. Minden egyes rész-helyszín vonatkozásában egyeztető fórumokon ismertették a projekt munkatársai a jelöléssel kapcsolatos tudnivalókat a tulajdonosokkal, önkormányzatokkal. Néhány kivételtől eltekintve a világörökség ügye osztatlan támogatást kapott: a tulajdonosok, önkormányzatok és helyi civilek meglátták a világörökségi státusz által megnyíló lehetőségeket. Egyes esetekben a projekt, a világörökségi cím keltette túlzott remények-elvárások is megfogalmazódtak, amelyeket természetesen éppúgy a reális szintre kell hozni, mint a további korlátozásoktól tartó, megalapozatlan ellenérzéseket, fenntartásokat. Kétségtelen, hogy az ilyen típusú örökségi értékeknek, kivált, ha világörökségi elismeréssel is rendelkezhetnek, lehet és van fejlesztési potenciálja. Az is jó dolog, hogy azt sokan – főleg a civil szférában – fel is ismerték, mármint azt, hogy a „Ripa Pannonica” nem omladozó, vagy éppen nem is látható föld alatti romok összessége, hanem kiaknázható erőforrás. Ugyanakkor ennek megvalósíthatóságához, még a világörökségi jelölés felterjesztése előtt is, további, igen jelentős komoly forrásokat igénylő erőfeszítésekre van szükség, amely vonatkozásban különösen is nagyon sokat jelent a DMRS-hez való kapcsolódás lehetősége, kötelezettsége.

A római kor idején a Duna lényegében egyetlen határoló, a Római Birodalom ellenőrzése alá került. Pannóniai határszakaszként „többfunkciós” szerepet játszott. Egyrészt a határ pontos kijelölését, egyben a védelmet szolgáló méretei miatt védelmi célokat is, természetesen mindazzal az ember-alkotta kiegészítő hozzájárítással együtt, amit a római hadiépítmények: erődök, táborok, menettáborok, őrtornyok, hídfő-megerősítések és, egyáltalán nem utolsósorban, a hadiutak, a limes-utak rendszere jelentett. Ugyanakkor a ripa nem egyszerűen egy erődített „vizesárok-pótlék” volt, hanem nagyszerű közlekedési, áruszállítási lehetőség is: a folyót, mint közlekedési infrastruktúrát is használták. Kereskedelmi és hadihajók közlekedtek rajta, amellyel biztosították a csapatok és áruk mozgását, illetve az ellenséges népek folyóhasználatát korlátozták. Az általánosságokon túl mégis meglepően kevés részletes információ áll rendelkezésünkre, például azt sem könnyű meghatározni, hogy az adott területen akkor pontosan hol is volt a Duna medre, illetve a sok ág közül melyik volt a határként elfogadott-kijelölt.

Mindezekre a kérdésekre is kitér a most befejezéséhez közeledő munka, a világörökségi jelölési dokumentáció, amelynek az elkészítésekor már figyelembe vettük az UNESCO követelményeit, illetve a hazai helyszíneken szerzett tapasztalatokat. Különleges, és különlegesen fontos eleme a munkának a sorozathelyszín hazai elemeinek megőrzését, bemutatását, hasznosítását stb. elősegítő úgynevezett világörökségi kezelési terv kidolgozása. A kezelési terv tervezete már elkészült, ugyanakkor biztos, hogy még szükség lesz a továbbfejlesztésre, egyebek között amiatt is, hogy 2012. január elsején

hatályba lép a 2011. évi. LXXVII. törvény a világörökségről – amelynek jelenleg készülő végrehajtási utasításai vonatkozni fognak a kezelési tervre, a kezelés részletes szabályaira is. A mintegy 120 rész-elemből álló „helyszín” kezelésére egyfajta hierarchikus felépítésű kezelő szervezetet javasol a tervezet, amely szerint egy központi, állami „gondnokság” koordinálja a világörökségi felvétellel jelölt helyszínkezelő szervezetét, amely a mintegy 450 km hosszban elnyúló sorozathelyszín kezelését további három alközponton keresztül valósítja meg – ez utóbbiakhoz kapcsolódnak a tényleges helyszínkezelők (gondnokok), valamint az egyes helyszíneken külön-külön egyeztető fórumok is működnek a helyiek bevonására. A nemzetközi sorozathelyszín más országokbeli szereplőivel (kezelők, állami felelősök, szakmai csoportok) való kapcsolattartást is meg kell oldani, hiszen egy már működő rendszerhez szándékozunk a hazai limes (ripa) szakasszal csatlakozni.

A „CEU-Limes projekt” keretében mint kiemelkedő feladat, a magyarországi szakaszra vonatkozó jelölési dokumentáció véglegesítése folyik, hasonlóképpen elkészül a szlovákiai szakaszra vonatkozó dokumentáció is. Visszatérve a magyarországi feladatok állására: elkészült már az anyag angol fordítása, amely alapján most a

nemzetközi szakértők véleményét, tanácsait és javaslatait várjuk, amelyek figyelembevételével véglegesítjük ez év végéig a jelölési dokumentációt.

Mivel a Duna Stratégia kidolgozása során a Danube Limes Projekt a magyar stratégia egyik kiemelt – „zászlóshajó” – programja is lett, reményeink szerint lehetővé válik a Limes több hazai rész-helyszínét illetően azok állapotának felmérése, feltárása, konzerválása, és mielőbb megvalósul a kezelőszervezet felállítása és működtetése is, hiszen mindezek megléte előfeltétele annak, hogy valóban a siker reményében „futhassunk neki” a világörökségi cím elnyerésének. A világörökség megtisztelő címe komoly kihívást is jelent, mivel a jelölés sikere estén kötelezettséget is ró Magyarországra. A világörökségi helyszínek állapotát, az emlékek épségét fokozottan védeni és ellenőrizni kell. Az egyes helyszínek későbbi fejlesztéseinek a világörökségi szempontok elsőbbséggel bírnak. Ugyanakkor az örökségtudatos gazdálkodás felvállalásával a limesben rejlő határokon átnyúló láncolat a helyszínek sérülése nélkül, sőt azok állapotának javítása mellett, gazdaságilag is hasznosítható lehetőségeket rejt magában.

A dunai limes turisztikai vonzerejének kiaknázása az általunk elvégzett előkészítő munka biztos alapjain kezdődhet majd el. Hangsúlyoznunk kell, hogy a dunai limes nem a turisztikai vonzereje miatt, hanem egyedülálló történelmi és kulturális értéke jogán nyerheti el a Világörökség megtisztelő címet. Ugyanakkor az örökség-alapú, értékcentrikus, reményeink szerint fenntartható, környezetbarát fejlődés hosszú távú lehetőséget nyújthat a Duna-menti települések lakóinak, különösen akkor, ha a római kori elődeik mintáját követve összefognak, és helyszínek egységes láncolataként gondolnak erőforrásaikra.

Dr. Fejérdy Tamás DLA

Az elektronikus ügyintézésről

Napjainkban egyre nagyobb szerepet kapnak a különféle számítógépes-internetes alapon történő elektronikus-digitalis ügyintéзések, pl. hivatalos levelezések, bank- és adóügyek, e-áruházak és vásárlások, információs források, stb. Ezek a tendenciák nem kerülnek el az építészeket sem, egyrészt mint állampolgárokat, másrészt mint tervezéssel, engedélyeztetéssel, építéssel foglalkozó műszaki szakembereket. Jelenleg folyik a BM Építészeti Főosztályon belül az „Építészeti hatósági engedélyezési eljárásokat támogató elektronikus dokumentációs rendszer megvalósítása” című projekt kidolgozása. De a kamarát is érintenék a változások, erről szól ez a rövid írás.

I. Általános kamarai helyzet

A 2011. január 1-jén életbe lépett 2009. évi LX. törvény az elektronikus közszolgáltatásról, ami szerint a Kamarának – mint köztestületnek – információs közszolgáltatással és közszolgálati ügyintéзéssel kellene rendelkezésre állnia. A kamarai tagok – mint ügyfelek – az elektronikus ügyfélkapun keresztül intézhetnék ügyeiket:

- kamarai tagsággal kapcsolatos ügyek (lakcímváltozás, elérhetőségek, alapadatok változása, stb.),
- tervezői jogosultsággal kapcsolatos ügyek (jogosultsági szakmai igazolás, továbbképzések, hosszabbítások, továbbképzési pontok állása, elektronikus igazolások, stb.),
- egyéb írásban intézendő ügyek (szüneteltetés, újrabeállítás, stb.),
- a jelenleg a kamarai honlapon is megtalálható szakmai anyagok elérése, letöltése, a felhasználói bejelentkezés (ügyfélkapu) miatt ellenőrzött módon – ezeknek a hozzáférhetősége felülvizsgálandó,
- honlap és elektronikus beléptetésű egyéb elérhetőségek különbsége (pl. magyarorszag.hu ügyfélkapu).

Ehhez az Országos Kamarának (MÉK), a területi kamaráknak és a területi titkárságoknak, továbbá ajánlottan a kamarai tagságnak is olyan e-mail címmel kellene rendelkezniük, amelyhez IP azonosító szám tartozik. Ez jelenleg csak a vezetékes internet-szolgáltatáson keresztül biztosítható – ezek általában előfizetéses szolgáltatások.

Elvégeztük a regisztrált kamarai tagok által megadott e-mail címek statisztikai feldolgozását és kimutatását területi bontásban (lásd mellékletben a 2011. március 17-i állapot szerint). Ebből kiderül, hogy országos átlagban a tagság 58%-a rendelkezik regisztrált e-mail címmel, de a szélső értékek 15% és 79% között vannak. Ezek a kamarai tagok által megadott adatok, valószínűleg a valóságban ennél jóval nagyobb ez az arány, csak ezt a kamarai tag nem jelentette be. Ennél még alacsonyabb a tervezői honlapok (web elérhetőségek) aránya, összesen ~2%).

Ebből következik, hogy célszerű lenne a mai informatikai állapotokat pontosan is felmérni, azaz felkérni a tagságot, hogy adjon meg hivatalosan elektronikus levelezésre is használható e-mail címet, ez lehet céges, irodai vagy magán cím is. Ennek rendszeres használatával lehetne a területi és országos kamará(k)a)t jelenleg terhelő postaköltségeket is csökkenteni, az elektronikus levelezési arányt megbízható módon növelni. Ugyancsak megfontolandó lenne a Kamara(k) esetleges közreműködése a szóba jöhető internetes szolgáltatóval/szolgáltatókkal: egy igazolt kamarai tagsághoz kötött, kedvezményes internetes (szakmai) díjsomag kidolgozásáról.

II. Iratok kezelése, jogosultság kérdései

II. 1. Iratok (elektronikus) kezelése

Az iratok, keletkező dokumentumok törvény előírásainak megfelelő kezelése, az elektronikus iratok előállítása számos technikai problémát is felvet.

- ki jogosult ezen elektronikus iratok elkészítésére, hitelesítésére (azonosítás, autorizáció)?
- az eredeti, papír alapú dokumentumok tárolása, diplomamásolatok, képzési igazolások archiválása, tárolása hol történjen?
- a tervezési jogosultság elbírálása, illetve az ez után történő adminisztráció, az igazolás, illetve elektronikus igazolás elkészítése hol történjen, ki lesz az erre jogosított személy/szervezet, és ezek archiválása?
- elektronikus tagság és jogosultság(ok) nyilvántartása – ügyfélkapu számítástechnikai kapcsolata –, illetve ennek a rendszernek a kapcsolódása a magyarország.hu portál ügyfélkapuhoz? (Biztonsági előírások teljesíthetősége.)

II. 2. A jogosultság elbírálása

A tervezési és egyéb jogosultságok elbírálása:

- a) I. fok területi kamaráknál történik, akkor a II. fok a Magyar Építész Kamara.
- b) I. fok Magyar Építész Kamara, de akkor hogyan biztosítható a II. fokú eljárás, illetve melyik szervezet lesz a jogosult a fellebbezés elbírálására?

III. Informatikai ismertetés

Az elektronikus ügyintézés bevezetésének elsődleges célja, hogy a területi kamarák és tagjaik közötti ügyintézés gyors és lehetőség szerint „papírmentes” legyen. A másodlagos cél az ügymenethez kapcsolódó nyomtatványok, illetve űrlapok egységesítése, de ez egyben feltétele is a központi rendszer által használt ÁNYK (Általános Nyomtatvány Kitöltő) programba való integrálásnak. Így az NEV (volt APEH) által is használt (ABEJVAVA) nyomtatványkitöltő programmal ki-

tölthetőek a nyomtatványok és az ügyfélkapun keresztül beküldhetőek a területi kamaráknak.

Az ügyfélkapu használatához minden kamarának csatlakoznia kell a Központi Rendszerhez, ehhez legalább egy adminisztrátornak rendelkeznie kell ügyfélkapu azonosítóval. Ezután megvalósulhat a kamarák közötti elektronikus kommunikáció a Központi rendszeren keresztül.

A meglévő elektronikus tagnyilvántartás (MEKON) és a tervezett elektronikus ügyintézési rendszer összevonása az országos kamaránál nem igényel informatikai fejlesztést, azonban a területi kamaráknál számos fejlesztésre lesz szükség.

Akcióterv:

1. Ügyintézéshez szükséges mintadokumentumok elkészítése, szabványosítás országos szinten (az ÁNYK-hoz igazítva ehhez minta kidolgozása)
2. Minden területi kamaránál legalább egy kamarai ügyintézőnek ügyfélkapus azonosító létrehozása
3. Minden kamarának saját internet (IP azonosító) kapcsolat
 - a) FIX IP címek a kamarák számára (az internet-szolgáltatótól kell megrendelni)
 - b) Helyi hálózat szintjén NAT megvalósítása
4. A kamarák közötti kommunikáció megvalósítása a Központi rendszeren keresztül
5. A használatához szükséges informatikai ismeretek elsajátítása
 - a) Adatkezelési szabályzat elkészítése
 - b) Biztonságos adatkezelés megvalósítása
6. Gépi csatlakozáshoz szükséges technikai fejlesztések
 - a) Legalább belépő szintű munkaállomások (5 évnél nem régebbi számítógépek)
 - b) Az adatállományok redundanciájának biztosítása
7. Csatlakozási kérdőív kitöltése és megküldése
8. MÉK Ügyfélkapu szoftver fejlesztése
 - a) MEKON rendszerhez illesztés
 - b) Területi kamarák honlapjain link elhelyezése
9. Rendszer tesztelése – teszt adatokkal (ennek csak technikai feltételei vannak)
10. Éles teszt a területi kamarák bevonásával

Szükséges MEKON rendszer fejlesztések:

- továbbképzési pontok nyilvántartása
- bővített tagsági adatok

Magát az elektronikus ügyintézési rendszert modulonként lenne célszerű felépíteni, így a későbbiekben egyszerűbb a bővítése és fejlesztése. Ez a szoftver nem rendelkezne önálló adatbázissal, a MEKON kibővített adatbázisát használná (itt már megoldott a redundancia és a biztonsági mentés). A szerver-kliens kialakítás egyetlen hátránya, hogy ha nincs internetkapcsolat akkor nem érhetőek el az adatok (mint most a MEKON esetén, ami tisztán webes program), ezért itt megoldanánk az adatok szinkronizálását az offline használatához. Tehát a rendszerhez készítenénk Windows-os kliens programot, ehhez viszont a területi kamaráknak rendelkezniük kell megfelelő munkaállomásokkal és redundáns tárolással.

Az elektronikus ügyintézési rendszer tervezett moduljai:

- tagsági,
- pénzügyi,
- ügyintézéssel kapcsolatos adat nyilvántartási,
- dokumentumkezelő.

A területi kamarák jelenlegi számítógép-állományának alkalmassága: a meglévő számítógépes állomány felmérését a MÉK informatikusai már megkezdtek, kérdőíves formával. Ebben a kérdőívben is szerepelnek az ügyfélkapura vonatkozó kérdések is, ennek feldolgozása folyamatban van. Milyen programmal/adatbázis-kezelővel lehetne ezt megoldani – a MÉK számára betekintési lehetőség lenne szükséges – rendszerkompatibilitás.

Két megoldás létezik:

- browseres (böngészős) megoldás (nem kell külön program, sem pedig fejlesztés, csak oktatás és egységes dokumentumok)
- „gépi” – ehhez kell egy szerver oldali alkalmazást fejleszteni, hasonló, mint a MEKON rendszer, gyakorlatilag a MEKON rendszert bővíteni egy új modullal.

Rendszerkompatibilitás

- a kamara jelenleg a MySQL adatbázis szerver alkalmazás 5.5-s verzióját használja, ami gyakorlatilag a legújabb változat, ehhez van szerver oldali háttér is (MEKON, OTIR rendszereket szolgálja ki).

Adattárolás:

Amire viszont szükség lenne: egy elektronikus „irattároló szerver”, ami elegendő tárhellyel rendelkezik, hogy ötvennyi vagy nagyobb időintervallumot lefedően tárolja az összes elektronikus dokumentumot, és azok kereshetőek és lehívhatóak legyenek.

Regisztráció/Hitelesítés:

A regisztráció és maga az ügyintézés a magyarorszag.hu portálon keresztül zajlana, csak a kiválasztható ügyintézők között már ott lenne a MÉK is. Magából az ÁNYK programból a kitöltést követően kerülnének fel ide a dokumentumok és a Központi rendszerben jutnának el a területi kamarákhoz is (browseres), a gépi megoldás esetén a Központi Rendszerből a saját rendszerünkbe kerülnének át. A hitelesítést minden esetben a Központi rendszer adná, minden felkerült dokumentumot ellátna egy időbélyeggel és azonosítóval.

Ügy menet példa:

1. A kamarai tag rendelkezik ügyfélkapu azonosítóval, felmegy a magyarorszag.hu honlapra és ott az adatokkal bejelentkezik.
2. A rengeteg kiválasztható ügyintézés közül kiválasztja a MÉK (területi kamaránként) ügyintézőt, azon belül is mondjuk az adatváltozás bejelentését.
3. A rendszer informálja, hogy ehhez elérhető egy, az ÁNYK programmal kitölthető űrlap, ezt a tag letölti (ha később ismét kell majd használnia, akkor már nem kell újra letöltenie), majd az ÁNYK programmal kitölti, a programban van egy menüpont, amivel fel lehet ezt közvetlenül tölteni, az ügyfélkapu azonosító ismételt megadásával ezt meg is teszi.
4. A rendszer informálja, hogy az űrlap sikeresen fel lett töltve.
5. A rendszer informálja az illetékes területi kamarát az adatváltozás bejelentéséről (e-mailben, ezután az ügyintézőnek is be kell jelentkezni a magyarorszag.hu honlapon keresztül), az ügyintéző letölti az adatlapot, megnyitja a dokumentumot és a megváltozott adatokat felviszi a MEKON rendszerbe. A gép megoldásnál

csak nyugtáznia kell, az adatfelvitel automatikusan történik).

6. Visszaigazolást küld az adatfrissítésről (automatikus)

Melléklet: kapcsolódó jogszabályok:

2009. évi LX. törvény az elektronikus közszolgáltatásról
 225/2009. (X. 14.) Korm.rendelet az elektronikus közszolgáltatásról és annak igénybevételéről
 224/2009. (X. 14.) Korm.rendelet a központi elektronikus szolgáltató rendszer igénybevevőinek azonosításáról és az azonosítási szolgáltatásról
 223/2009. (X. 14.) Korm.rendelet az elektronikus közszolgáltatás biztonságáról
 222/2009. (X. 14.) Korm.rendelet az elektronikus közszolgáltatás működtetéséről
 11/2009. (IV. 28.) IRM–MeHVM–PM együttes rendelet a számviteli törvény szerinti beszámoló elektronikus úton történő letétbe helyezéséről és közzétételéről
 34/2007. (XII. 29.) PM rendelet az adóügyek elektronikus intézésének szabályairól
 12/2009. (VI. 12.) PM rendelet a jövedékiadó- és energiaadó-bevallási, valamint a jövedéki adatszolgáltatási kötelezettségek elektronikus úton történő teljesítésének szabályairól
 1/2006. (VI. 26.) IRM rendelet a Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat működéséről, valamint a céginformáció költségtérítéséről.

Simon Nándor és Ulrich Tamás

Kamarai állapot statisztikai adatok

Kamara	Kamarai tagok és jogosultsággal rendelkező nem kamarai tagok együtt	Van e-mail címe	Van e-mail címe %	Van web-oldala
Bács-Kiskun Megyei Építész Kamara	309	214	69,26	9
Békés Megyei Építész Kamara	218	42	19,27	0
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Építész Kamara	349	178	51,00	3
Budapesti Építész Kamara	4137	3041	73,51	89
Csongrád Megyei Építész Kamara	269	81	30,11	3
Dél-Dunántúli Építész Kamara – Baranya	387	258	66,67	21
Dél-Dunántúli Építész Kamara – Tolna	153	112	73,20	5
Fejér Megyei Építész Kamara	341	275	80,65	3
Győr-Ménfőcsanak-Sopron Megyei Építész Kamara	369	323	87,53	5
Hajdú-Bihar Megyei Építész Kamara	455	299	65,71	4
Heves Megyei Építész Kamara	213	156	73,24	1
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Építész Kamara	145	58	40,00	1
Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara	255	195	76,47	8
Magyar Építész Kamara	306	71	23,20	1
Veszprém Megyei Építész Kamara	144	69	47,92	1
Nógrád Megyei Építész Kamara	1002	842	84,03	58
Pest Megyei Építész Kamara	266	177	66,54	2
Somogy Megyei Építész Kamara	250	149	59,60	0
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Építész Kamara	237	152	64,14	2
Vas Megyei Építész Kamara	218	136	62,39	

Forrás: www.mekon.hu

LINDAB SYSTEMLINE CSARNOKRENDSZER

A mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem, a logisztika, a sport és az üzleti élet számos területén nélkülözhetetlenek a nagy légterű épületek, csarnokok. A nagy fesztávolságok építészeti áthidalásakor manapság már nyilvánvaló megoldást jelentenek az acél könnyűszerkezetes technológiával épült csarnokok, melyek gyorsan és rendkívül gazdaságosan szerelhetők az egyszerű mag- és gabonátárolóktól, raktáraktól, gyártó és összeszerelő üzemektől a speciálisabb igényeket kielégítő bemutatótermeken, sportcsarnokokon, kereskedelmi épületeken át az exkluzívabb megoldásokkal: üvegportálokkal és acél tartóelemekkel készült irodaházakig.

A könnyűszerkezetes építkezés előnye, hogy az épület vázszerkezetének építésével párhuzamosan egy összeszerelő üzemben elkezdhető a hozzá kapcsolódó falváz, térelválasztók, tető és kapuzat összeszerelése is, melyeket már szerkezetkész állapotban lehet a kivitelezés helyszínére szállítani és ott rövid idő alatt a vázszerkezethez rögzíteni.

Az acélváz gyors szerelhetősége lehetővé teszi, hogy egy autószalonn, egy benzinkút kiszolgáló épülete, vagy egy hangár akár alig pár hónap alatt felépüljön.

A Lindab csarnok elsődleges tartószerkezetének három fő típusa van: melegen hengerelt tömör szelvényű, változó keresztmetszetű, hegesztett I-szelvényű és rácsostartós szerkezet, és még ezeknek is számos további változata lehetséges, attól függően, hogy kerül-e beépítésre mellékfal, félemelet, hídaru stb. Az igényekhez és a műszaki követelményekhez igazított megoldás egyedi tervezéssel valósul meg.

A Lindab svédacél könnyűszerkezetes épületek vázát a nagy teherbírási képes, az Eurocode szabványnak megfelelő LindabConstruline® termékcsalád vékonyfalú szelvényei adják. A gerendák felhasználhatók másodlagos teherhordó szerkezetként és önálló acélszerkezetként is.

A többféle bevonattal és színárnyalattal választható Lindab Coverline® burkolati lemeztermékek biztonságos tetőfedést és esztétikus falburkolatot nyújtanak. Adottak a vonalas megjelenésű trapézlemezeken különböző méretben és design változatban is, az elegáns szinusz hullámú lemezek, a markáns hálós osztást nyújtó homlokzati falkazetták (ECO és Premium típusok) és a korcolt síklemez burkolatok (SRP, PLX). Nagy felületek gyors, hőszigetelt burkolására pedig a különböző típusú szendvics panelek.

Kis- és közép méretű ipari épületek tetőszerkezetéhez fej-

lesztették a vékonyfalú C-profilokból összeállítható Lindab Truss rácsostartót 10–24 m fesztávolság esetére 3–6 m kiosztásban. Az alátámasztás lehet acél vagy vasbeton pillér, illetve téglafalazat. A tető fedéséhez a Lindab trapézlemez, cserepeslemez, korcolt síklemez és szendvics paneles termékei használhatók.

A Lindab széles körű tartozékrendszert is kínál: a Rainline ereszcatorna-rendszer, a Protectline tetőbiztonsági rendszer, a tetőszellőző elemek, tetőfóliák, önfűró csavarok, tömítőprofilok biztosítják a tökéletes kialakítást.

A Lindab 15–30 éves garanciát ad csarnokelemeire. Valós élettartamuk azonban akár 50–100 év. A Lindab csarnokrendszer további előnye, hogy a termékek nemcsak a Lindab rendszerén belül kompatibilisek, hanem más anyagokhoz, rendszerekhez is kapcsolódnak.

A Lindab termékek azonosítási jelzéssel vannak ellátva, ami biztosítja a termékek eredetiségének igazolását. A cég a megfelelő kivitelezés érdekében számos tervező és kivitelező partnerrel működik együtt. Már a tervezés szakaszában több szolgáltatás segíti az optimális megoldás kiválasztását: a Lindab Tervezői Portálján elérhetők tervező, statikai méretező, anyagmennyiséget kalkuláló szoftverek. Az építészek számára készült a népszerű ArchiCAD 3D tervező programban használható Lindab termékkönyvtár, melynek segítségével a tervek valóság-hű formát ölthetnek.

Lindab Kft.

A Lindab Csarnok KISOKOS kiadvány további érdekes szakmai információkat és interjúkat tartalmaz. www.lindab.hu

Hogyan lehetséges? Középpontban A Titok

Egy veszprémi társasház, ahol kiemelkedően magas, több mint 70%-os energiamegtakarítást értek el

Sok társasházhoz hasonlóan a veszprémi Simon utcai lakóépületben is már 2002 óta folyamatosan küzdöttek az energiaárakkal, míg végül 2010-re ez a küzdelem sikerrel járt Szabó Ferenc közös képviselő kitartó munkájának és az ügy iránti elkötelezettségének köszönhetően. Bár nem varázslattal, de elérték, hogy a **nyolc év alatt ebben a házban 70%-kal csökkent a fűtés és meleg víz előállítására felhasznált gázmennyiség, valamint 72%-kal csökkent a ház által felhasznált elektromos energia mennyisége.** A megfelelő intézkedésekkel, amiket ebben a házban véghezvittek, jelenleg a lakók szinte megál-
lították az energiaárak folyamatos növekedéséből származó, sok más épület esetében egyelőre kiküszöbölhetetlen költségnövekedést.

A tények számokban
Miután az épület 1995-ben társasházzá alakult, a fogyasztás a különböző műszaki-gazdasági intézkedések következtében elkezdett csökkenni 94 000 m³/év alá a korábbi, 100 000 m³-t is magasan meghaladó szintről, azonban a ház alsó szintjén lakók folyamatosan fáztak a téli időszak alatt. 2010-ben viszont a komplett beruházások következtében mindez már csak 28 000 m³ volt, ami lakásonként 466 m³ gázfogyasztást jelentett! Ebben a cikkben a társasház felújításának és a Mapei Mapetherm Rendszerének sikertörténete kapcsolódik össze. A Mapetherm Rendszer néhány évvel ezelőtt robbant be a köztudatba, és cégünk számára nagy öröm, hogy egy ilyen nagyszerű eredményhez termékrendszerünkkel hozzájárulhattunk. A Mapetherm Rendszer az első olyan hőszigetelő rendszer, amely Kiváló Építési Termék® védjegyet kapott 2008-ban. A Kiváló Építési Termék® védjegy nemcsak az anyagok kiváló minőségét, hanem a rendszer elemek kiszolgálását, logisztikáját, a termékek minőségének hosszú távú fenntartását, valamint az iparágban a gyártó által történő folyamatos fejlesztést is díjazza.

A tények számokban

2009-ben a társasházat a **Kiváló Építési Termék® védjeggyel rendelkező Mapetherm Hőszigetelő Rendszerrel** szigetelték. A ház lakói ezzel a döntésükkel 25%-os energiamegtakarítást értek el. Ebben az időpontban a ház pincefödémje is szigetelve lett.

A projektet a társasház tulajdonosa, a Kiváló Építési Termék® védjeggyel rendelkező Mapetherm Hőszigetelő Rendszerrel szigetelték. A ház lakói ezzel a döntésükkel 25%-os energiamegtakarítást értek el. Ebben az időpontban a ház pincefödémje is szigetelve lett.

A projektet a társasház tulajdonosa, a Kiváló Építési Termék® védjeggyel rendelkező Mapetherm Hőszigetelő Rendszerrel szigetelték. A ház lakói ezzel a döntésükkel 25%-os energiamegtakarítást értek el. Ebben az időpontban a ház pincefödémje is szigetelve lett.

A veszprémi társasházban a Mapei Kft. a következő rendszert javasolta felhasználásra

MAPETHERM HŐSZIGETELŐ LAP

A Mapei hőszigetelő lapok CE, valamint ÉME bizonylattal is rendelkeznek, és egyenletesen magas minőségben állnak rendelkezésre.

MAPETHERM RAGASZTÓTAPASZ

A MAPETHERM RAGASZTÓTAPASZ biztosítja a megfelelő tapadást és rugalmasságot. Csak megfelelő műgyanta értékkel bíró ragasztót és a megfelelő ragasztási technológiát alkalmazva képes a hőszigetelő tábla a külső és belső oldala közötti jelentős hőmérséklet-különbségeket és az abból adódó deformációkat, hőtágulásokat elviselni. A *Mapetherm Ragasztótapasz* igen gyorsan – akár már a ragasztást követő napon is – nagy tapadószilárdságot képes elérni, tehát a felhordást követő rövid időn belül biztonságos és erős megoldást jelent. A finom szemcsének köszönhetően a háló lágy, krémes konzisztenciát mutat a bekeverést követően, ami a háló glettelésénél nagy segítséget nyújt a kiváló minőségű finomsimítás elérése érdekében. Legelterjedtebb módszer a pont-perem ragasztás dübel kiegészítéssel, amit a veszprémi házban is alkalmaztak.

EJOT DÜBELEK

A projektre szállított dübeleket az EJOT cég gyártotta, amelynek cégpolitikája nagyon hasonló a Mapei cég politikájához. A kompromisszumok nélküli új technológiai megoldások mellett olyan szolgáltatásokat nyújt, mint a dübelkihúzási vizsgálat, a biztonságos raktárkészlet, a kiváló logisztika, ami mind-mind fontos szempont volt a beszállítóként való kiválasztásában. A kivitelezésen az EJOT IDK- T műanyag szeges dübeleket alkalmazták.

MAPETHERM NET ÜVEGSZÖVET HÁLÓ

Szinte egyetlenként, a Mapei cég kitarított a magyar Tolnatek hálók mellett a külföldről beáramló olcsó termékekkel szemben. Az általunk használt rendszerháló nem hullámosodik, könnyű besimítani, szélei nem rojtosodnak, nem mozdulnak el. A tartósságot a hálón található nagy hatásfokú lúgálló bevonat biztosítja.

QUARZOLITE BASE COAT színezett alapozó

A QUARZOLITE BASE COAT színezett alapozó egyrészt tapadóhídként is funkcionál a benne található kvarchomok töltésnek köszönhetően, másrészt nagy előnye, hogy elősegíti a rákerülő bevonatrétegek tartósságát, javítja a színnek végső megjelenését, élénkségét. Az optimális tapadás elérése érdekében a színvonalat gyantájának megfelelő alapozó használatát javasoljuk rendszerünkben.

QUARZOLITE TONACHINO dekoratív védőbevonat

A QUARZOLITE TONACHINO kapart hatású, egyedi olasz struktúrával rendelkező bevonat. Kiadósága a piacon egyedülállóan, a kivitelező cégek kedvencévé vált rövid időn belül. A magas minőségű termék tartósan ellenáll a környezeti hatásoknak, az élénk színeket, és rugalmasságát nagyon sokáig megtartja. További előnye még, hogy jó légáteresztővé és dekoratívvá teszi a falat és a felület tökéletlenségeit.

Ha szeretne többet megtudni a Mapei energiatakarékos hőszigetelő rendszeréről, forduljon bizalommal a Mapei Kft. termékfelelőiséhez, Zsótér Zoltánhoz: zsoter.zoltan@mapei.hu e-mail címen vagy a 06-30-548-7385 telefonszámon.

Csonka Pál- emlékérem 2011

Iványi János egyéni alkotó kategória

FOTÓK © BARTHA MATE

A Csonka Pál- emlékérem a szerkezettervezés, szakértés kategóriájában adható legmagasabb elismerés, az esetek többségében – és méltán – új szerkezetért, mint 2011-ben az alkotópáros kategóriában Tima Zoltán építész és Gurubi Imre szerkezettervező részére adott elismerés a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 2. Terminál Skycourt épületéért.

A műemlék-helyreállításban tevékenykedő építészek, statikusok részére ritkábban jelenik meg e fémjelzés, holott meglévő értékeink, nemzeti vagyonunk legértékesebb tartományát, a műemlékeket, történeti épületeket menti meg e mérnöki tevékenység a pusztulástól és a romba dőléstől. Megítélésem szerint tekintélyes volna egy olyan műemlék-kataszter, amely bemutatná, hogy a mérnöki tevékenység mi mindent mentett meg a magyar műemlékek, történeti építmények sorából a veszteséglistára kerüléstől. Ezért tartom kiemeltnek az ez évi Csonka Pál- emlékérem odaítélését Iványi János okleveles építőmérnök, Európa-mérnök, a Magyar Mérnöki Kamara tagja részére.

Tevékenysége sokoldalú, a „napi” szerkezettervezésen, szakértői tevékenységen túl a történeti épületeken szükséges átalakítások, megerősítések ezerféle problematikájában. Említésre méltó oktatói tevékenysége ugyanebben a tárgykörben a BME Hidak és Tartószerkezetek Tanszékén. Mellesleg jegyzem meg, hogy a történeti épületek állapota az idővel hatványosan romlik, óriási

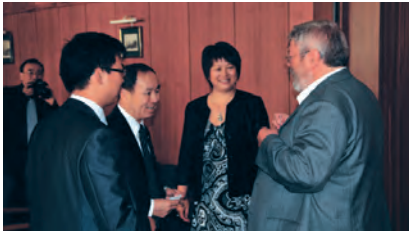
szükség van ezek megmentéséhez a kellő létszámú fiatal szakember-utánpótlásra. Ezt segíti elő a „Tartószerkezetek megerősítése és átalakítása” című előadása a jelölt tanszéken.

Kutatói munkássága nemkülönben figyelemreméltó a szerkezettörténetben és a műemlékvédelem terén, többek között pedig Ybl Miklós munkásságára vonatkozóan. Nem közismert, hogy Ybl Miklós – lévén a Károlyiak építész – kiterjedt tevékenységet folytatott birtokukon, Újpesten–Fóton. Ezért ezekhez az építészeti helyreállításokhoz elengedhetetlen a fellelhető tervek beszerzése, felkutatása és a felújítások szerkezettervezése mint pl.: a fóti műemlék templom és épületegyüttes helyreállításakor a közelmúltban. Ami Újpest építészeti értékeit, közösségi szemléletét illeti: az ő ismeretanyagának továbbítását jelenti tevékenységében az a közérdekű és értékmentő társadalmi munka, amit az Újpesti Helytörténeti Értesítőben rendszeresen megjelenő cikkeiben publikál. Ezek a cikkek és az ezeket összefoglaló, az újpesti önkormányzat támogatásával 2009-ben társszerzőként megjelent könyve, a „Volt egyszer egy város – Újpest jelentős épületei”, a civil szakmai ismeretterjesztésben nagy értéket képviselnek. Emellett az újpesti tervtanácsban végez folyamatos munkát, ahol elsősorban a helyi értékmentés képviselője a zsűri előtt bemutatott tervek szerkezeti bírálatán kívül.

Czétényi Piroska

A Kínai Építésszövetség Magyarországon

Zhou Chang főtitkár és Szöcs Géza kultúráért felelős államtitkár

Zhou Chang főtitkár és Kálmán Ernő, a MÉSZ elnöke aláírják a megállapodást

A Magyar Építőművészek Szövetsége meghívására augusztusban egyhetes látogatásra érkezett a Kínai Építész Szövetség delegációja. A két szövetség együttműködési megállapodást írt alá és kifejezték egyetértésüket a kapcsolatok további fejlesztésében.

A delegáció tagja volt a Kínai Szövetség főtitkára és nemzetközi kapcsolatokért felelős igazgatója, kínai építész és mérnöki irodák vezetői, valamint a Pekingi Egyetem rektora. A látogatás során a delegációt fogadta Szöcs Géza kultúráért felelős államtitkár, Nagy Ervin országos főépítész és házigazdaként Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke. A delegáció talál-

kozott Magyarország csonkingi főkonzuljával, Lőrinc Péterrel, a Vállalkozók Országos Szövetsége vezetőjével, valamint ingatlanfejlesztők és építészirodák képviselőivel. Összhangban a Magyarország Kormánya és a Kínai Népköztársaság között megkötött megállapodással, a Kínai és a Magyar Építész Szövetség Együttműködési Megállapodásban erősítették meg együttműködésük fejlesztését. Elhatározták, hogy együttműködnek: a kultúra, a

tudomány és a technológia területén; építészeti irodák közötti szerződések előkészítésében; az építészeti szakképzésben; tervezőirodák és kivitelezők közötti közös projektekben; a nemzetközi építészeti életben és szervezetekben, többek között az UIA-ban.

Megállapodtak, hogy a 2011. október 20–22-én Pekingben megrendezésre kerülő „6. Kínai Építészeti EXPO”-n Magyarországot kiemelt kiállítóként szerepeltetik, majd 2011 novemberében Chongqingben és 2012-ben Shenzenben a magyar építészeti bemutató reprezentatív kiállítást rendeznek. Nemzetközi információs központot létesítenek a Shanghaj Changning kerületében található Hudec Házban, amelyben közös programokat, konferenciákat, kiállításokat, fórumokat rendeznek. Együttműködnek az épület és környezetének rendezésében és felújításában, segítik a kínai és a magyar kulturális intézetek közötti együttműködést.

A delegáció a látogatás során megismerkedett Budapest és a Balaton régió kiemelkedő építészeti alkotásaival. A sikeres látogatást követően a Kínai Építész Szövetség elnöke megköszönte a Magyar Építőművész Szövetségnek, hogy a magyar építészeti élet magas rangú képviselőivel találkozhattak és betekintést kaptak hazánk kiemelkedő történeti és kortárs építészeti értékeibe. Reményét fejezte ki, hogy az EXPO-n való kiemelt magyar részvételnek köszönhetően a magyar építészeti irodák és fejlesztők is szerepet vállalnak Kína és Magyarország fejlődésében.

Borsos András

Az UIA Tanácsának 116. ülése, Szingapúr, 2011. június

Előzmények: A szingapúri tanácskozásnak különös jelentőséget adott két körülmény. Az első, hogy a 2011. szeptemberi, tokiói kongresszus előtt ez volt az utolsó Council Meeting, ezért a találkozó fontos feladata volt a kongresszus előkészítése. A második, hogy Szingapúr – a virágzó városállam – Torinóban nagyon erős koncepcióval pályázott a 2014-es kongresszus megrendezésére, és bár hajszállal lemaradt Durban (Dél-Afrika) mögött, most Szöüllal és Mexikó várossal vetélkedve ismét pályázik a 2017-es kongresszus megrendezésére.

Résztvevők: A tanácskozáson Magyarországot ketten képviseltük: Kálmán Ernő, a MÉSZ elnöke, helyettes Council-tag, II. régió és Földes László Council-tag, II. régió, a Nemzetközi Pályázati Munkabizottság tagja (ICC, International Competition Commission).

A Council Meetingre Mr. Asvinkumar Kantilal, a Szingapúri Építészeti Intézet elnöke küldött hivatalos meghívót. 2011. június 2-án indultunk Budapestről, és június 3-án péntek délután érkezünk Szingapúrba.

Június 3-án este fogadás volt az 1852-ben alapított Singapore Cricket Club épületében. A protokoll esemé-

nyen a vendéglátók személyesen köszöntötték a Council Meeting résztvevőit, és felvázolták a következő napok menetrendjét.

Szakmai programok, június 4. szombat: Délelőtt az Urban Redevelopment Authority (URA) vendégeként meghallgattuk Larry Ng Lye Hock előadását Szingapúr városfejlesztési koncepciójáról és az intézet működéséről. Az URA kiállítótermében megnéztünk egy kiállítást Szingapúr városépítészeti fejlesztéséről és Richard Rogers nagyszabású életmű kiállítását. Megtudtuk, hogy a gazdag kereskedőváros szemben Hongkonggal, nagy hangsúlyt fektet a műemlékek megőrzésére. Ezzel magyarázható, hogy a városképben egymás mellett élnek az egy-két szintes régi épületekből álló negyedek az üveg-acél felhőkarcolókkal.

Ezt követte a *Pinnacle®Duxton* lakóházkomplexum megtekintése. A nagy laksűrűségű Szingapúrban nagy figyelmet szentelnek az intenzív beépítésű lakóegyüttesek kialakításának. A 2,5 ha területen, 50 emeleten elhelyezett 1848 lakás és a hozzájuk tartozó vegyes funkciók erre adnak XXI. századi választ.

Este fogadás a szállodánk földszintjén. Erre a protokoll eseményre számos szingapúri építész eljött. Ilyenkor jó lehetőség nyílik informális beszélgetésekre akár az UIA Council-tagokkal, akár a vendéglátó építészekkel. Mint megtudtuk, Szingapúrban a kis irodáktól a több tucat építész foglalkoztató nagy irodákig a többség jól el van látva munkákkal, és munkák volumene is jellemzően nagy.

Council Meeting, június 5–6. vasárnap, hétfő:

Az UIA elnöke és a vendéglátók által elmondott ünnepélyes köszöntések után beszámolók következtek az elmúlt fél-év fontosabb eseményeiről. *Louise Cox*, az UIA ausztrál elnöke a beszámolójában a legfontosabb eseményeket érintve megadta a kétnapos találkozó vázát.

Jordi Farrando, az UIA katalán titkára egyebek között elmondta, hogy a tavalyi évben tapasztalt nehézségek után milyen egyeztetések, információk és finansziális lépések történtek a Tokiói Építészeti Világkongresszus (Tokió, World Congress of Architecture) előkészítése ügyében.

Goh Chong Chia, az UIA szingapúri pénztárnoka ismertette a szervezet pénzügyi helyzetét, amely a világgazdasági válság miatt elég sok gondot jelent. Jó néhány tagállam késve fizeti a tagdíjat és a korábban jól felépített szponzori rendszer is nehézségekkel küzd. Minderről részletes adatokat, táblázatokat kaptunk. A pénztárnok és a hozzászólók keresték annak a lehetőségét, hogyan lehetne ésszerűen költségeket csökkenteni és a bevételeket növelni, mert ez most létkérdésnek tűnik.

Albert Dubler, az I. régió (Nyugat-Európa) francia elnökeként beszámolt a régió együttműködéséről az ACE-val.

Lisa Siola, a II. régió (Kelet-Európa, Közel-Kelet, Oroszország) görög elnöke, beszámolt egyebek közt a Budapesti Tavaszi Fesztiválról, valamint az ahhoz kapcsolódó IV. Zero CO₂ Sustainable Architecture konferenciáról. A régióban több országgal is megkísérelte felvenni a kapcsolatot, hogy kapcsolódjanak be az UIA munkájába.

Mauricio Rivero Borrell, a III. régió (Dél- és Észak-Amerika) mexikói elnöke három eseményt ismertetett: Az American Institute of Architects (AIA) New Orleans-i Nemzeti Gyűlését, egy Paraguay-i nemzetközi konferenciát és az Architects Association of the Mexican Republic (FCARM) közgyűlését (2011. május).

Kazuo Iwamura, a IV. régió (Távol-Kelet, Ausztrália) japán elnökeként részletekbe menően beszámolt a szeptemberi Tokiói Kongresszus előkészületeiről és több érvet, indokot is felvonultatott amellett, hogy a Fukushimai Atomerőmű 2011. márciusi balesete nem jelent veszélyt a kongresszus résztvevőire nézve. Ennek élénk visszhangja volt, mert az atombaleset és a háttérugrázsról érkező hírek sokakat aggasztottak, ennek megfelelően viszonylag sok kérdést kellett megválaszolni.

Patricia Emmett, az V. régió (Afrika) dél-afrikai elnökeként beszámolt az elmúlt fél-év eseményeiről, és a 2014-es durbani (Dél-Afrika) UIA Kongresszus előkészületeiről.

Sungjung Chough, az UIA oktatási bizottságának koreai társelnöke egyebek között beszámolt az UIA és a *Federation of institutes of Korean Architects (FIKA)* szervezésében zajló International Competition for Architectural Research Paper pályázat állásáról. Ennek az anonim pályázatnak több magyar vonatkozása is van. A pályázat az elbírálásában magam is részt vettem mint zsűritag. A pályázaton Benkő Melinda harmadik helyezést ért el, és a munkáját kiállítják Tokióban.

Douglas L Steidl, FAIA, USA társelnöke Zhuang Weimin, ASC, China, beszámolt a Professional Practice Commission tevékenységéről. A munkacsoport célja olyan globális standardok meghatározása, amelyek alapot adnak kormányoknak és szövetségeknek, hogy a világ bármely részéről érkező építészek képességeinek, felkészültségének megítélése egységes legyen. Ez nagyban segítené az építészek mobilitását, és az építészeknek jobb esélyük lenne bizonyos mértékű egyenrangúságra.

Geatan Siew, az UIA előző elnöke (Vision & Strategy Committee) színes, izgalmas jelentését Siew távollétében ismertették, Louise Cox elnök asszony észrevételeivel kiegészítve.

Tomaz Kancler, az ICC International Competition Commission szlovén társelnöke ismertette véleményét arról, hogy rugalmasabbá kell tenni az UIA közreműködését a nemzetközi pályázatoknál. Az a tapasztalata, hogy nagyon sokféle igénnyel keresik meg az UIA-t és erre mind konstruktív válaszokat kell adni, ha növelni akarjuk az UIA részvételét. Kitért a maribori UIA pályázatra is, ahol – mint elmondta – négy pályázat sikeresen lezajlott, ebből három projekt jól halad, a negyedik (sajnos éppen

Lévai Tamásék terve) a kölcsönös bizalmatlanság miatt teljesen leállt, nem is fog megvalósulni.

Fabian Liisteri, spanyol küldött, részletesen beszámolt a UIA Continuing Development Programme (CPD) állásáról. Ez a rendszer nálunk sem ismeretlen, hiszen mi is évek óta gyűjtjük a kreditpontokat. A cél az lenne, hogy az UIA integráló szerepet töltsön be a CPD programban, és a különböző országokban a folyamatos továbbképzés ne izolált, hanem összehangolt módon történjen.

George Kunihiro, japán építész-tanár erőteljes kortesbeszédet tartott a tokiói kongresszuson való részvétel mellett. Sok olyan technikai részletet ismertett, hogy mik lesznek a helyszínek, mennyi a regisztrációs díj, hogy vehet részt egy építész a föld bármely pontjáról a kongresszus virtuális és valós kiállításán, kik lesznek a legfontosabb előadók és az egyes országok, régiók, milyen konciókkal állíthatnak ki a kiállítótermekben.

Ismerkedés városfejlesztési projekkel, június 7.

kedd: A *Henderson Waves* bridge 274 m hosszú és összeköti a Mount Faber Parkot a Telok Blangah Hill Parkkal. A dombok olyan meredek, hogy gyaloghíd alatti autótűt 36 m mélyen húzódik. A híd terveit a londoni IJP és a szingapúri RSP iroda készítették.

A *WOHA's School of Art iskola* különlegessége, hogy hagyományos építészeti eszközökkel oldották meg az épület megfelelő klímáját. Az alapterületnek csupán a 40%-a klimatizált gépekkel. A nagy belmagasságok, az árnyékos átszellőztetett terek, a falra felfutó növények, harminc fokok külső hőmérséklet mellett is jó közérzetet biztosítanak a ház belsejében.

Június 8. szerda: *Marina Bay Sands Hotel*, építész: Moshe Safdie. 2500 szobás szálloda, hatalmas belső terekkel és impozáns tetőkerttel.

Földes László építész

Építész–Mérnök Golf Kupa 2011

Szeptember 3-án, szombaton zajlott az idén 100 éves magyar golfjáték egyik immár 11 éves eseménye, Tatán az Old Lake Golf Clubban. Ez a Kupa a tatabányai club legrégibb versenye. A versenyt tizenegy alapító cég indította, valamennyien építészeti vagy mérnöki érdekeltséggel. Mára az Alapítók hárman maradtak, a Magyar Aszfalt Kft., a Mérték Stúdió Kft. és a Hídepítő Zrt. A tavalyi évtől a verseny nyílt versennyé alakult és bármely golfozó indulhat a Kupáért. A cél a jó hangulatú játék szakmai társaságban. Idén 62 játékos vállalta a megmérettetést, és az azt követő finom ebédet. Sajnos kevés építész vett részt ezen az igazán a szakmához közeli sporthoz, és talán azt is kevesen tudják, hogy 100 évvel ezelőtt egy építész indította útjára a hazai golfjátékot. Egyre több lehetőség nyílik Magyarországon is e sport gyakorlására, és

minden építésznek javasolom kipróbálását, mert „egy rossz nap a golfpályán többet ér, mint egy jó nap az irodában”. Jövőre minden építészt szeretettel várunk a pályán a 12. Építész–Mérnök Golf Kupán.

Fábián László építész
Mérték Építészeti Stúdió Kft.

MÉSZ Könyvtár

Nyitva tartás: hétfőn és pénteken 10–12 óráig, kedden és csütörtökön 14–16 óráig.

Új könyvek:

- BARABÁS Jenő, GILYÉN Nándor: Vezérfonal népi építészetünk kutatásához;
- GYÖRFFY István: Magyar falu magyar ház;
- GRANASZTÓI Pál, POLÓNYI Károly: Budapest holnap;

- KOTSIS Iván: Épületek és tervek;
- KOTSIS Iván: A renaissance építőművészet formái;
- LÁSZLÓ Gyula: A honfoglaló magyar nép élete;
- VÁGÓ József: Városokon keresztül.

A felsorolt kiadványok Ligeti Gizella építész ajándékai.

Köszönet az ajándékozóknak!

Szeretettel várjuk régi és új könyvtárlátogatóinkat a fenti időpontokban.

Kós Károly-díj 2011

Javaslatlételi Felhívás

Az Országos Főépítési Iroda hirdetménye a 2011. évi Kós Károly-díjak adományozásáról

A környezetünk formálása, a településeink szépítése „közös ügy”. A hely, ahol élünk, a világ, amelyet mi formálunk magunk körül, határozza meg mindennapjainkat, közérzetünket és életformánkat. Ezért nagyon fontos, hogy unokáink egy kicsit szebb világot kapjanak tőlünk, mint amelyet mi nagyapáinktól örököltünk...

A miniszteri rendelettel szabályozott Kós Károly-díj a települési értékvédelem, a környezetszépítés, valamint az építészeti hagyományápolás területén végzett kiemelkedő, eredményes – egyéni vagy csoportos – munkáért adható miniszteri kitüntetés.

Egyéni Kós Károly-díj évente három személynek, közösségi pedig három szervezetnek vagy csoportnak adható. A díjjal emléklap, adományozást igazoló oklevél és pénzjutalom jár.

Az egyéni díjat ugyanaz a személy legfeljebb kétszer, a közösségi díjat ugyanaz a szervezet vagy csoport legfeljebb egyszer kaphatja meg.

A díjak átadása december 16-ához, Kós Károly születésének (1883.) évfordulójához kapcsolódik.

A díjat a Kós Károly -díj Bizottság javaslata alapján *Pintér Sándor* belügyminiszter adományozza.

A Kós Károly-díj Bizottság elnöke *Nagy Ervin* országos főépítész, főosztályvezető.

A bizottság titkára: *Katona András*

(e-mail: andras.katona@bm.gov.hu).

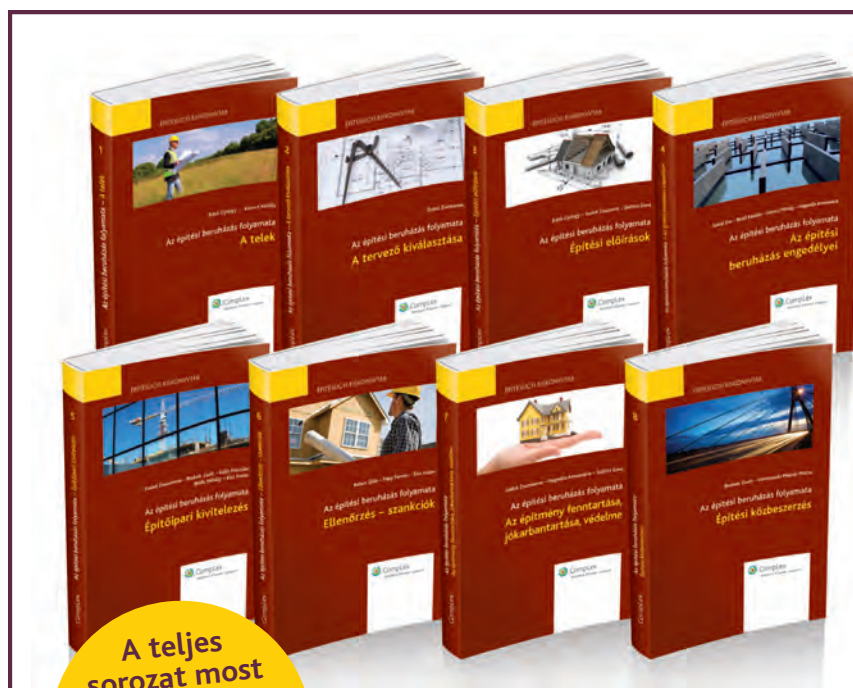
A 2011. évi Kós Károly-díjakra a javaslatok benyújtásának, illetve postai feladásának határideje október 14. péntek, 14.00 óra.

A javaslatok postán beküldhetők: Országos Főépítési Iroda, Belügyminisztérium, Pf.: 314, Budapest, 1903

Személyes benyújtásra is lehetőség van: Országos Főépítési Iroda, Titkárság, Belügyminisztérium, József Attila u. 2-4., 202. szoba, Budapest, 1051

Telefon: 999-4897

Kós Károly-díj Bizottság

Építésügyi kiskönyvtár

Az építési beruházás folyamata 8 kötetben

- Kivitelezőknek
- Beruházóknak
- Építkezőknek

**A teljes sorozat most 30% kedvezménnyel
20 900 Ft helyett 14 630 Ft + áfa
(bruttó 15 362 Ft) áron!**

**Bővebb információ és megrendelés:
www.complex.hu**

 Complex
Wolters Kluwer csoport

**BUSINESS
Superbrands 2011**

DGNB workshop: olyan kultúrára van szükségünk, amely fenntart minket

Mit is nevezünk fenntartható építésnek? Hogyan mérhetjük ennek kritériumait? Ezekre a kérdésekre adott választ a 2011. szeptember 8-án a FUGA Budapesti Építészeti Központban megrendezett workshop, ahol a DGNB bemutatása mellett három magyar építész, illetve designer előadását is meghallgathatták az érdeklődők.

2007-ben az első Zero CO₂ Fenntartható Építészet szakmai konferencián (www.zeroco2.hu) a környezettudatos építés még szép, de soha meg nem térülő, idealista gondolatnak tűnt. Az azóta eltelt néhány évben azonban a helyzet megváltozott, ma már a piacon az ingatlanfejlesztők és a magánbefektetők részéről is egyre nagyobb az érdeklődés a kis energiafogyasztású és környezetbarát épületek iránt – mondta el bevezetőjében Székér László okl. építésmérnök, a DGNB Hungary ügyvezetője. Az első előadásban Belezna Éva építész, urbanista az Európai Unió és Magyarország fenntarthatósági céljait és az ezek elérését szolgáló programokat, irányelveket, jogszabályokat ismertette. A Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen (Német Fenntartható Építés Egyesülete) által kifejlesztett DGNB minősítő rendszer a csak az ökológikus megközelítésre fókuszáló első generációs tanúsítási módszerekhez képest komplex, holisztikus szemléletet képvisel, mivel a gazdasági és a társadalmi összefüggéseket is vizsgálja – mondta el a rendszert bemutató előadásában Michael Dax építész-

mérnök, a DGNB International System rendszeradaptációért felelős igazgatója. A minősítés menetét, részleteit, kritériumrendszerét Gyetvai Zsóka építésmérnök, minősített DGNB auditor foglalta össze. A kávészünet után Ertsey Attila építész a települések szintjén vizsgálta meg a fenntarthatóság fogalmát, aki a klímaváltozás, a csökkenő köölajkészletek és a gazdasági válság körülményei között az élelmiszer- és energia-önellátásban, valamint a vízkészletekkel való helyes gazdálkodásban látja a megoldást. Zalavári József DLA formatervező, szobrász a kisebb léptékek, a design felé bővítette a rendezvény alapvetően építészeti témakörét. A fenntartható helyett a hallgatóság figyelmét a fenntartó, illetve önfenntartó fogalmára hívta fel, olyan kultúrára van szükségünk, amely fenntart minket – hangsúlyozta. Janesch Péter építész több korábbi munkájának bemutatása után elmondta, hogy az építészeti tevékenységét felfüggesztette, jelenleg elméleti problémákkal foglalkozik. A pillanatnyi hazai társadalmi és szakmai helyzetet jól leírhatónak találja a matematika, a játékelmélet nyelvén, meglátása szerint – Martin Nowaknak, a Harvard Egyetem professzorának ez évben Supercooperators címen, az emberi viselkedés matematikájával foglalkozó könyvére hivatkozva – egy olyan szituációban vagyunk, ahol a résztvevők döntéseikben a rövid távon racionálisnak tűnő, az önérdekeket védő utat választják, ezzel elveszítve a hosszú távon nyertes, együttműködésre épülő stratégia lehetőségét.

A jövő nyomában

Magyarországi Falumegújítási Díj 2011

*Kiíró: Belügyminisztérium, Vidékfejlesztési Minisztérium
Határidő: 2011. 10. 21.*

Pályázatot egy falu önkormányzata vagy falvak szövetsége (max. 20 000 lakossal) nyújthat be. Amennyiben az adott település önkormányzata nem kíván pályázni, a pályázatot civil szervezetek is benyújthatják. A Magyarországi Falumegújítási Díj előző kiírásainak győztesei önálló településként nem nyújthatnak be pályázatot.

A pályázatot meghirdetők célja, hogy felkutassák, díjazák és ezzel „reflektorfénybe állítsák”, azokat a települési közösségeket, amelyek a mottó szerint kimagasló és példászerű színvonalon végzik jövőbemutató fejlesztési munkájukat. Ezek bemutatásával, az információk cseréjével tovább javítsa a falumegújítást végző községek, nagyközségek eredményeit, jó példával elindítsa ezen az úton az ebből még kimaradó falvakat, mozgalommá szervezze a falumegújítást.

Kiemelt szempont a díjazás során, hogy a bemutatkozó települések fejlesztései feleljenek meg a Településfejlesztési füzetek különszámaként minden falunak eljuttatott „Irányelvek az európai falvak és vidéki térségek fenntartható fejlődéséért” dokumentumban foglaltaknak, melyek a vidéki térségek jövőjének erősítése, a falusi településeken élők életminőségének javítása érdekében kerültek megfogalmazásra (letölthető: <http://www.kormany.hu/hu/dok?source=1&type=301#!DocumentBrowse>).

A pályázati kiírás különösen azoknak a falvaknak, vidéki közösségeknek a dokumentumait várja, amelyek a településeiket érintő aktuális kihívásokra újszerű, ötletgazdag projektekkal tudtak válaszolni, megalapozva ezekkel a korszerű, jövőbemutató, tudatosan tervezett fejlődésüket.

Győri Megyei Jogú Város nyílt építészeti tervpályázatot hirdet

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata nyílt építészeti tervpályázatot hirdet a győri multifunkcionális rendezvényközpont megvalósításának céljából

A tervpályázat tárgya, célja:

A tervezés tárgyát képező multifunkcionális rendezvényközpont elsődleges feladata a nagy érdeklődéssel kísért különbözősportágak (kézilabda, kosárlabda, futsal, kispályás labdarúgás, látvány- és tömeg-sportok) nemzetközi szintű- és színvonalú rendezvényeinek kiszolgálása, valamint a lakosság rendszeres sportéletének biztosítása. A létesítmény a sporteseményeken

túlmenően, másodlagosan kulturális- és egyéb rendezvények lebonyolítására is legyen alkalmas.

Győr városa a létesítményt a Tervpályázati kiírás mellékleteként összeállított tervezési program alapján kívánja megvalósítani, melyre tervpályázat keretében keresi a továbbtervezésre legalkalmasabb term megoldást, valamint Tervezőt.

Kiíró: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, 9021, Győr, Városház tér 1.

A részletes kiírás a www.mek.hu honlapon megtekinthető.

XV. ker. 56-os emlékmű pályázati felhívás

Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota-Pestújhely-Újpalota Önkormányzata nyílt, országos pályázatot ír ki az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére emlékmű tervezésére és megvalósítására. Sikeres pályázat esetén a mű felavatása 2012. október 23-án ünnepi rendezvény keretében történik. Az emlékmű helyszíne: Budapest XV. kerület, Széchenyi tér (90236) helyrajzi szám. A pályaművet, szobortervet a meglévő obeliszks helyszínére kell tervezni. A meglévő kő műtárgy felhasználható, de el is bontható – a pályázók elképzelése szerint. A pályázat célja: Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékének méltó megörökítése. A pályázat jellege országos, nyilvános. A pályázók köre: Kiíró e műfajban referenciával rendelkező,

munkájukat hivatásszerűen végző szobrász-építész, illetve szobrász vagy építész alkotók pályaműveit várja. A pályázati dokumentáció 2011. október hó 14. napjáig vehető át a Budapest XV. kerület Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Településfejlesztési, Értékvédelmi és Főépítészeti Irodáján, a Budapest XV., Bocskai u. 1–3. C épület 119-es szobában, hétfőn: 13:30–18:00, szerdán: 8:00–16:30, pénteken: 8:00–11:30 óra között.

A pályázók részére felvilágosítást a Budapest XV. kerület Polgármesteri Hivatal Településfejlesztési, Értékvédelmi és Főépítészeti Irodáján Wittmann Katalin ad (telefon: 36-1-305 3177, e-mail: wittmann.katalin@bpxv.hu)

maestro@kilincsek.hu'."/>

Maestro KILINCSEK MŰÉRTŐKNEK

VALENTINA

METRO

RIMINI

Maestro ANTIBAKTERIÁLIS KILINCSEK

A HC3 bevonat elpusztítja a baktériumokat, majd elemeire, azaz vízre és szén-dioxidra bontja őket.

HC3 BEVONATTAL

FŐ FELHASZNÁLÁSI TERÜLET:
kórházak, műtők, rendelők, bölcsődék, idős otthonok, WC-k, stb.

Információ: 24/520-431 | maestro@kilincsek.hu

Termékeinket megtalálja zárszékletekben, ajtószalonokban, barkácsruházakban.
Információ: 24/520-431 | maestro@kilincsek.hu

Összegző leltár

XVI. Országos Főépítész Konferencia – 2011. augusztus 24–26.

Balatonfüreden tartották a főépítészek tizenhatodik éves konferenciájukat. A helyszín megválasztása szerencsés volt, hiszen a város 2008-ban Hild János-díjat kapott céltudatos, fenntartható, integrált, stratégiai fejlesztés terén kimagasló eredményeiért a Magyar Urbanisztikai Társaságtól. Továbbá Balatonfüred belvárosi és köztérmegeújítási rehabilitációs eredményei önmagukért beszélnek. Nagy volt az érdeklődés, a konferencián több mint 240 fő vett részt, ebből mintegy 115 főépítész. Dr. Meggyesi Tamás professor emeritus, Noll Tamás, a MÉK elnöke és Aczél Gábor DLA, a MUT elnöke megtisztelték a rendezvényt, a MÉSZ Elnökségét Borsay Attila képviselte.

Balatonfüred – a kikötő és környéke, helyszínrajz

A konferencia témája, címe „VENDEGVÁRÓ VÍZPARTJAINK” jól kifejezi Balatonfüred adottságait, hangulatát, s erről a jelenlévők lépten-nyomon meg is győződhetnek. A szervezők így határozták meg a konferencia ars poeticáját:

„Az emberiség minden eszközzel igyekszik helyet készíteni civilizációja számára. A vizek (tengerek, folyók, tavak) ősidőktől meghatározták a kultúrák életét, az éltető víz a termékenység, a folytonosság és a folytonos változás jelképévé vált. Régen vízparti településeink (kikötővárosok, hajókapu városok, révátkelő városok, hídvárosok, fürdővárosok, halászfalvak, stb.) harmóniá-

ban éltek környezetükkel. A ma embere mintha elfelejtette volna ősei tudását. Az élőhelyeket és a kultúrtájukat pusztítva Földünk mára egyre csak terjeszkedő termelő telepekké és egyre csak növekvő, emberekkel zsúfolt településekké alakult át. Kevés az a hely, ahol még egyensúlyban van az ember és természet. Vízparti településeinket mindennél érzékenyebben érinti mindez. A jövő nagy kihívásai elé éppen ők néznek: sikerül-e egészséges, biztonságos, zavartalan, esztétikus, harmonikus és kedvező, azaz összességében emberhez méltó környezetet biztosítani az ott lakóknak és az odalátogatóknak egyaránt.”

FOTO © ANDRÁS ISTVÁN

Balatonfüred – Eszterházy strand – főbejárat. Tervező: Dobó János DLA

A konferencia helyszínei

A Gyógy téren lévő Anna Grand Hotel, a Kisfaludy Galéria, igen jól biztosították a plenáris ülések, a kiállítások, a szekcióülések, a párbeszéd, a sajtótájékoztató számára a lehetőségeket, vagyis a szellemi épülés hátterét.

A konferencia védnökei

Dr. Matolcsy György gazdasági miniszter
Dr. Pintér Sándor belügyminiszter
Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter
Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter.

Első nap – kiállítások, ismerkedés Balatonfüreddel

Első köszöntés, kiállítás megnyitó

A Kisfaludy Galériában először Hári Lenke, Balatonfüred alpolgármestere köszöntötte a résztvevőket. Majd „Folyóparti, vízparti projektek” címmel négy igen gazdag kiállítás megnyitójára került sor. Az „Értéktörvénnyel” (a végzős önkormányzati főépítész-szakmérnökök összeállításában) című kiállítást dr. Vidor Ferenc c. egyetemi tanár nyitotta meg. Ezt követte „A hatvanas évek balatoni építészete” Marton Rozália kiállítása (MOME Doktori Iskola) Turányi Gábor DLA témavezető megnyitásával, valamint a „Város és víz” (a MÉSZ Margit szigetre készült hallgatói tervpályázatának anyaga) Borsay Attila építész (MÉSZ) tolmácsolásában. A Műemlékek Nemzeti Gondnoksága „Népi örökségünk” Sisa Béla épület-helyreállításai kiállítását Dobó Ágota aligazgató nyitotta meg és kiadványt osztott szét „Örökségünk” címmel. A kiállítások igen jól kapcsolódtak a konferencia témájához és Balatonfüredhez mint víz melletti településhez. A szponzorok előadásai zárták a délutánt.

Belvárosi séta, kisvonatos városnézés

A városnéző séta során a Fürdővárosban szakszerű vezetéssel mindent megmutatott András István főépítész és Németh Katalin műemléki felügyelő, majd a motoros kisvonattal Áracs városrészben gyönyörködhetek a résztvevők. Ezt csak tetőzte az esti fakultatív program, a Koczor pince teraszáról a Tihanyi-félsziget és a Balaton látványa lenyűgöző volt.

Második nap – a konferencia szakmai programja

A Himnusz elhangzását követően dr. Bóka István, Balatonfüred város polgármestere, országgyűlési képviselő a város eredményeit bemutató előadással köszöntötte a konferenciát, majd Philipp Frigyes, az Országos Főépítési Kollégium elnöke köszöntötte a résztvevőket és megnyitotta a XVI. Országos Főépítési Konferenciát.

A konferencia nyitóelőadásai

A délelőtti program levezető elnöke a Kollégium elnökhelyettese, dr. Aczél Péter volt.

Dr. Korzenszky Richárd OSB tihanyi perjel „...a hely szelleme, identitástudat, hit...” címmel tartotta meg a nyitó előadást¹. Igen szívhez szólóan és személyes benyomása alapján fogalmazta meg a hely szellemét, az identitástudatot, a hitet Tihany és a Balaton vonatkozásában.

Dr. Feketéné, dr. Fényi Ágnes, a Nemzetgazdasági Minisztérium osztályvezetője „...Gyógyító Magyarország és az Új Széchenyi terv...” összefüggéseiről beszélt előadásában.

¹ Előadása olvasható e számban.

FOTÓK © PÁR KLÁRA

Dr. Bóka István polgármester, Philipp Frigyes, dr. Aczél Péter, dr. Korzenszky Richárd, dr. Feketéné dr. Fényi Ágnes

Pazar Béla Ybl-díjas építész „A táj, mint az építészet ihletője – avantgárd és tradicionalizmus az építészetben...” címmel érdekes és elgondolkodtató előadást tartott. Igen fontos felismerésre hívta fel a figyelmet, nevezetesen „A megfelelő táji környezetbe építettünk házat, falut, várost és azt hittük, az egész természetet saját magunk számára át tudjuk alakítani, de tévedtünk!”

Sajnálattal értesültek a résztvevők, hogy a „Dunastratégia...” című előadás a meghívott előadó távolmaradása miatt elmaradt.

Az előadások jól egészítették ki egymást és tették teljessé a konferencia fő témáját.

A főszponzor előadása

Oláh Attila (ESRI) „Területfejlesztés, harmóniában környezetünkkel” című előadása jól illeszkedett a konferencia témájához. Feldolgozták Balatonfüred borászainak pincéit, helyszíneit, 13 km-es túraútvonalat ajánlva a vendégeknek.

Az előtérben a szponzorok kiállítása és folyamatos bemutatkozása sok érdeklődőt vonzott.

Pódiumbeszélgetés

Dr. Aczél Péter főépítész moderátorként vezette a vitát, a szakmai párbeszédet az előadásokhoz kapcsolódóan. A hozzászólások is bizonyították, hogy az előadásokban elhangzottak továbbgondolkodásra készítettek sok résztvevőt, tehát elérték céljukat.

„Egy évvel a díjak átvétele után...” – a szó a 2010. évben díjazott főépítészeké volt, Jeney Lajos DLA Életmű díjas és Horváth András Év Főépítési díjas főépítészeké, akik beszámoltak eredményeikről, kifejtették, hogy igen büszkék e szakma által adott díjra.

A Főépítési Életmű Díj és az Év Főépítésze Díj átadása

A konferencián Philipp Frigyes, az Országos Főépítész Kollégium elnöke, dr. Bóka István, Balatonfüred város polgármestere és András István, a város főépítésze adták át a díjakat.

„FŐÉPÍTÉSZI ÉLETMŰ DÍJ”-at kapott **SÁRI ISTVÁN** okl. építésmérnök, Budapest XX. ker. Pesterzsébet ny. főépítésze: 1992-től 1999-ig Sopron városi, 1999-től 2001-ig Esztergom városi, végezetül 2005-től az idei nyugdíjba vonulásáig Budapest Főváros pesterzsébeti főépítési tevékenységéért.

Magas színvonalú szakmai munkája mellett a főépítészeket képviselő Országos Főépítész Kollégium aktív segítője, valamint az Országos Főépítész Konferencia „mindenkori” szereplője. Kritikai élű írásaival a szakmai közelet állandó résztvevője.

„AZ ÉV FŐÉPÍTÉSZE DÍJ”-at **TURI ATTILA** okl. építésmérnök, Devecser város és Budakalász város főépítésze kapta „eddigi főépítési és új kategóriát teremtő „válságkezelő főépítési” tevékenységéért. Ez az óriási felelősséggel járó munka hatásában hosszú távú.

Foto © Papp Klára

Balatonfüred – Vitorlás kikötő és a sétány

2001-ben a Beregben, és most, a vörösiszap katasztrófa-
kor, Kolontáron és Devecserben sok család választotta a
helyben maradást a menekülés helyett. Meglátogatva a
példaként szolgáló beregi falvakat, a veszprém megyeiek
úgy döntöttek, hogy maradnak, mert amit a „megsem-
misült” helyett kaptak, nem csak életkörülményeiket, de
összetartozásukat és büszkeségüket is növelte.

Szép gesztus volt, hogy Devecser és térsége országgyűlési
képviselője, Ékes József és Devecser város alpolgármes-
tere, Kovács László megtisztelte a főépítészeket és Turi
Attilát, ott voltak a díj átadásán.

Sajtótájékoztató

A sajtótájékoztatón a díjazott főépítészek, a város fő-
építésze és a Kollégium elnöke nyilatkoztak a média
megjelent képviselőinek.

Szekcióülések

A szakmai munka három szekcióülésben folytatódott:

1. Szekció

Szekcióvezetők: Berényi András, Papp Zoltán, Tamás,
András István

Téma:

„Város a víz felől” (településfejlesztés és -rendezés)

2. Szekció

Szekcióvezetők: Jeney Lajos DLA, Béres István,
Bardóczi Sándor

Téma:

„Vízpart-várospart” (természeti- és települési táj)

3. Szekció:

Szekcióvezetők: dr. Sersliné, Kócsi Margit, Sáros
László DLA, Lantay Attila

Téma:

„Víz a város felől” (építészet és víz, építészet és idő)

Az egyes szekciókban értékes előadások, hozzászólások
hangzottak el, majd élénk vita folyt és ajánlásokat fogal-
maztak meg a konferencia témájához kapcsolódóan. Az
ajánlások összegzésre kerültek a konferencia harmadik
napján, és a Kollégium Elnöksége fogja azt jóváhagyni
szeptemberi ülésén.

Este

Igazi meglepetésben volt része a konferencia résztve-
vőinek, hogy Balatonfüred polgármestere és a város ve-
zetése szervezésében hajózás közben nézhették a Bala-
ton esti fényeit, a Tihanyi-félszigetet és a teljes öblöt.

Harmadik nap – a konferencia munkaértekezlete

Plenáris ülés – szakmai blokk az építésügy, az építészet helyzetéről

Levezető elnök: Keresztes Sándor, állami főépítész

Bodonyi Csaba DLA építész, főépítész „...az építészeti
szakma helyzete alulnézetből...” címmel alapos, minden
témát – benne a főépítési szakma szerepét is – felölelő
elemzést adott a mai helyzetről, majd 12 pontban javas-
latot tett annak megújítására, továbbfejlesztésére, kitel-
jesítésére. A szakma egészét érintő javaslataiban – töb-
bek között – az Országos Közmunkák Tanácsa létrehozá-
sa is szerepel.²

Dr. Szaló Péter, a Belügyminisztérium területfejlesztési és
építésügyi helyettes államtitkára „...az építésügy jelene

² Bodonyi Csaba DLA előadása olvasható lesz a www.epiteszforum.hu és a www.foepiteszek.hu honlapokon.

FOTO © PAP KLÁRA

A vándorzászló átadása – Hári Lenke, Balatonfüred alpolgármestere és András István főépítész, Marosvári Attila, Makó alpolgármestere és Novák István DLA főépítész

és jövője...” címmel részletes ismertetést adott a kormányzati munka eredményeiről, az EU-elnökség városfejlesztési dokumentumairól, a Széll Kálmán terv bürokráciacsökkentő és közcélú foglalkoztatási programjairól, szakmánk rendteremtést szolgáló programjairól (építési üggyel monitoring, e-közmű, az elektronikus építési engedélyezés), a katasztrófák utáni városfejlesztési eredményekről. Majd felvázolta a jövő feladatait a várható új törvények, az építési ügyet érintő lényegi átszervezések összefüggésében, figyelemmel a megváltozott feltételekre. Reményei szerint az önkormányzati főépítések tevékenysége felértékelődik. Az új építési jogszabály-csomag 2013 elejéig fokozatosan lép hatályba, amitől egyszerűbb, rugalmasabb és differenciáltabb szabályozás várható. Vizsgálják az építési törvényben a település-ügy összefüggő szabályozását, a beépítési terv bevezetését. Végezetül tájékoztatta a konferenciát az Ócsán megvalósuló szociális családház bérletelés építés céljairól és előkészítéséről.

Nagy Ervin országos főépítész bemutatkozó előadásában elmondta, hogy országjárása során szerzett tapasztalatai szerint az építész szakma a lényegi kérdésekben egyetemes, az építész-társadalom – beleértve a főépítészeket is – alapvető változásokat akar. A főépítési rendszerről szólva Nagy Ervin elmondta, hogy a főépítésznek döntő szerepe kell legyen a települések arculatának kialakításá-

ban. Elengedhetetlenül fontosnak tartja, hogy minden nagyobb településen legyen főépítész, és emellett kívánatosnak, hogy járási és kistérségi szinten is legyenek. Véleménye szerint a rendszer csak akkor lehet hatékony, ha a főépítések és a szakértő tervtanácsok is vétőjogot kapnak. Szükségnek tartja a tervtanácsi döntések vétőjogának megerősítését, hogy elutasító tervtanácsi vélemény esetén ne legyen kiadható építési engedély. Az új országos főépítész e célok elérése érdekében végzi munkáját.

Párbeszéd

Az előadásokat élénk vita követte, felszólaltak – többek között – Jeney Lajos DLA, dr. Schneller István, Nagy Ervin, Bertáné Tarjányi Judit, Noll Tamás.

A Főépítési Konferencia munkaértekezlete

Levezető elnök: Philipp Frigyes az Országos Főépítész Kollégium elnöke

Az önkormányzati főépítész szakmérnöki képzés 3. ciklusa végzett hallgatóinak köszöntése

2011 júniusában 6 hallgató védte meg szakdolgozatát és tett sikeres záróvizsgát: Berta Ferenc, Csonka-Deres Mónika, Kéri Katalin, Kétnyári Aranka, Mártonffy István, Sagát Ágnes. Így 17 főre emelkedett az önkormányzati főépítész szakmérnökök száma.

FOTO © ANDRÁS ISTVÁN

Balatonfüred – Vaszary-villa

Személyi hírek

A Konferencia gratulált az elmúlt évben kitüntetett főépítészeknek, továbbá tiszteletadással emlékezett meg az elhunyt kollégákról.

Beszámolók

Beszámoló az Országos Főépítési Kollégium egyéves munkájáról³ (szóbeli kiegészítés nem volt) – Philipp Frigyes elnök.

Tájékoztató a Főépítészek „Az épített és természeti környezetért” Alapítvány egyéves munkájáról⁴ – (szóbeli kiegészítés nem volt) – Csohány Klára, a Kuratórium elnöke.

Zábránszky Pap Klára kurátor felhívást intézett a jelenlévőkhöz, hogy lehetőségeikhez mérten támogassák az Alapítványt adományaikkal és 1%-os adójukkal, ezzel biztosítható a Kollégium technikai működése, a konferenciák szervezése, a www.foepiteszek.hu honlap dinamikussá tétele.

A Konferencia kiadványa

Az igen jól sikerült kiadványt elektronikus formában előzetesen is olvasni lehetett a www.foepiteszek.hu honlapon, köszönet érte a készítőknél. A kötet tartalmazza Berényi András, Nagy Ervin, Sári István és Sáros László DLA írásait is.

Fórum

Az elhangzott előadások témakörében a szekcióvezetők rövid beszámolóit, ajánlásra tett javaslataik következtek. (Lásd az előző napi szekcióüléseket.)

Konferencia határozatok

A Konferencia 4 határozatot hozott⁵. A Konferencia elfogadta a Kollégium Elnöksége beszámolóját, tudomásul vette az Alapítvány beszámolóját, a Konferencia ajánlásainak véglegesítésére felhatalmazta a Kollégium Elnökségét. Továbbá módosította a Főépítési Díj Alapító Okiratát az ez évi Díj Bizottság javaslata alapján.

A vándorzászló átadása

A XVI. Országos Főépítési Konferencia zárásaként augusztus 26-án a vándorzászlót Balatonfüred városától Makó város képviselőjében Marosvári Attila alpolgármester és Novák István DLA főépítész vették át. Az átadók Balatonfüred város részéről Hári Lenke alpolgármester és András István főépítész voltak.

Marosvári Attila alpolgármester Makó vendégszeretetéről biztosította a 2012. évi konferencia résztvevőit, röviden bemutatta a város legújabb eredményeit.

³ A Konferencia előzetes írásos anyagában.

⁴ A Konferencia előzetes írásos anyagában.

⁵ A határozatok olvashatók a www.foepiteszek.hu honlapon.

Balatonfüred – Blaha Lujza utca, tájépítés: Herczeg Ágnes

Balatonfüred – György tér, tájépítés: Herczeg Ágnes

Balatonfüred – Anna Grand Szálló belső udvara, építész: Rosta Csaba

Balatonfüred – Kiserdő, az Anna-sétány és a Színházi emlékhely, tájtervezők: Wallner Krisztina és Herczeg Ágnes, építész: Varga Csaba

A konferencia zárása

Philipp Frigyes az Országos Főépítési Kollégium elnöke összegezte a három nap főbb gondolatait, a Kollégium kitartó munkával elért szakmai eredményeit. Zárószavában hangsúlyozta, hogy Balatonfüred városa jó példája a „vízió és akarat” elv érvényesítésének. Méltán mondhatta már József nádor 1821-ben a településre, hogy „Füred a Magyar Királyság díszé”. Balatonfüred valóban igazi „vendégváros vízpart”, jó példája a lendületes, de mégis mértékadó településfejlesztésnek, mely a hely szellemére épít.

Köszönetet mondott a Konferencia sikeres megrendezéséért Balatonfüred városának, a kollégiumi szervezőknek, a támogatóknak és a szponzoroknak.

Végezetül Ady Endre Muskétás tanár úrban olvasható soraival köszönt el a Kollégium elnöke a résztvevők nevében Balatonfüred városától és zárta be a XVI. Országos Főépítési Konferenciát: „De a Balaton fölséges és csinos, megdöbbenő és altató, a Balaton még háborgásában is megnyugodott, szent víz.”

A délutáni fakultatív séta során Vastagh György tanár vezetésével „Fák, tudósok, emlékek” címmel a Nobel-díjasok ligetét nézték meg a résztvevők, továbbá a reformkori villákat dr. Ács Anna tolmácsolásában.

A konferencián való részvételt a MÉK 5 kreditponttal értékelte.

További információk: <http://www.foepiteszek.hu>

Zábránszky Pap Klára
az Országos Főépítési Kollégium Elnöksége
tiszteltbeli örökös tagja

Amennyiben egyetért céljainkkal és segíteni kívánja munkánkat, befizetését várjuk a 11735005-20535528 számlaszámra, valamint kérjük, ajánlja fel adója 1%-át a Főépítészek az épített és természeti környezetért Alapítványnak!

Adószám: 18723634-1-13

Támogatását előre is köszönjük!

A hely szelleme, identitástudat, hit

Éppen harmincöt éve, hogy Veszprém felől, Pannonhalmáról jövet Csopaknál feltáruult előttem ismét a Tihanyi-félsziget, rajta az apátság épületével. Két nappal előtte még a Csendes-óceán zúgását hallhattam Kaliforniában. Amikor megláttam a Balatont, a félszigetet, azt mondtam magamban: ezt a koszos Balatont nem cserélném el semmivel sem a világon.

FOTO © KORZENSZKY RICHÁRD

Hogyan sejthettem volna akkor, hogy most már tizen-nyolcadik éve nézem ablakomból a felkelő Napot? Ugyanazt, amit lenyugvóban ott is láttam az óceán partjáról. S aminek lenyugvó korongja minden nap új élmény, amikor rácsodálkozom.

Déry Tibor írja Balatonfüredről:

„Nézem az álom kanyarodó, bő tájat: a Balaton hosszan elnyúló, szépiakék szalagját, udvarias kanyarát Tihany köré, s messze mögötte a somogyi dombok párásan rezgő vonulatát. S egy nagyot sóhajtok. Mi teszi, hogy egy nagy táj látványa a megkönnyebbülés, sőt a megilletődöttség sóhaját szorítja ki az ember szívéből? A tudó tágul, miként a táj is; mintha az ember természetben utol akarná érni a természet felülmúlhatatlan méreteit. Boldogító dolog, szembenézni a végtelennel: aprócska mivoltunkra figyelmeztet, s végső felelőtlenségünkre. Ilyenek vagyunk, nem tehetünk róla.

Vagy?

A csillagok forgásáért ugyan nem vagyunk felelősek, de a magunk forgatásáért? Létünket – mint testünket a bőr – erkölcsi érzékünk fogja formába, mely vérezni kezd, ha vétünk ellene.

Mondom – vagy remélem –, bár teli kétségekkel.¹

Amikor szó volt arról 1994 májusában, hogy esetleg Tihanyba kerülök, az akkori művelődési és közoktatási miniszter, akinek munkatársa lehettem, a következőt mondta: „Örülj, hogy Tihanyba kerülsz. Szent helye ez a magyarságnak.”

Megvalloმ őszintén, akkor nem értettem még ezt a kijelentést. Azóta számtalanszor megtapasztaltam. Nemcsak azért lettem nyitott a hely szellemére, mert ezt-azt olvastam is ezzel kapcsolatban. Hadd idézzem Eliade-t – meglehetősen elvontnak tűnik első hallásra, de érdemes egy kicsit eltűnődnünk rajta.

«Ama vallásos tapasztalás, hogy a tér nem homogén, olyan őslélmény, amelyet egyfajta „világalapítással” azonosíthatunk. Nem elméleti okoskodásról van itt szó, hanem olyan elsődlegesen vallásos élményről, amely megelőz minden a világra vonatkozó reflexiót, mert ez teremti meg azt a „szilárd pontot”, középtengelyt, amelyből minden jövőbeli tájékozódás kiindul. (...) A szent megnyilatkozásaival alapozódik meg ontológiailag a világ. Az ismertetőjegyek és tájékozódási lehetőség nélküli, határtalan, homogén térben a hierophánia egyfajta abszolút „szilárd pontot”, központot tár fel.»²

Ahhoz, hogy emberi módon tudjak élni, tudomásul kell vennem olyan napnál világosabb tényeket, mint a tér és az idő. (Hétköznapijainkban egyiket sem tudatosítjuk, legföljebb az idő múlásán keseregünk – Arany Jánossal szólva: „Mily temérdek munka várt még, / s mily kevés, amit beválték...”³) Nem úgy általában vagyok „valahol”,

¹ Déry Tibor: Újabb napok hordaléka, 1978.

² Eliade: A szent és a profán, Bp. 1996. 15–16. o.

³ Arany János: Epilogus

hanem konkrét helyen és időben. Kell, hogy legyenek biztos igazodási pontjaim. Őreg halászok mesélték nekem Tihanyba kerülésem után: atya, el sem tudja képzelni, milyen fontos volt számunkra, amikor lenn a vízen, a ködben hajózva az apátság kettős tornya egyszerre csak kirajzolódott előttünk!

Vonatkozási pontok nélkül lehetetlen az élet. Ősi kép a labirintus. Sokunk rémálma a kiúttalanság: nem tudom honnan, nem tudom, hová – és akkor végül is az egész miért?

Irodalmat tanítottam éveken keresztül. Ady verse, a Séta bölcsőhelyem körül egyik kulcs-költemény volt, aminek a segítségével diákjaimnak el tudtam magyarázni, meg tudtam értetni valamit abból, hogy nem mindegy, hol él az ember. Pontosabban: nem mindegy, hogy ahol él, felismeri-e az igazodási pontokat.

Így kezd:

*„Ez itt a Bence, látod-e, szelíd széles domb, s méla lanka...”
Ez itt az Ér, a mi folyónk, / Ős dicsőségű Kraszna-árok..
Ez itt a Kótó, volt-falu. Elsüllyedt, vagy turk horda dúlta..
Ez itt falu, az én falum, / Innen jöttem és ide térek.
Ez itt pedig magam vagyok, / régi tüzek fekete üszke...”⁴*

Az egykori irodalomtanár most küzd magában, mert építéseknek beszél. Tudós embereknek, akik számára a tér, a táj, az ember-építette világ viszonya jelenti az egyik legnagyobb kihívást. Sokan ismerik bizonyára a norvég Christian Norberg-Schulz írását (1979), amelynek címe: „A hely szelleme”. Ennek bevezetésében olvasom a következőket:

«Ha analitikus módon közelítünk az építészethez, szem elől tévesztjük konkrét környezeti jellegét, vagyis ponto-

san azt, ami az emberi azonosulás tárgya, ami az egzisztenciális kapaszkodó érzetét nyújthatja. E hiány kiküszöbölése érdekében vezettem be a „Létezés, tér és építészett”-ben az egzisztenciális tér fogalmát. Az egzisztenciális tér nem logikai-matematikai fogalom, hanem magában foglalja az ember és környezete közötti alapvető kapcsolatokat.»⁵

Hadd maradjak még rövid ideig az imént idézett Christian Norberg-Schulz néhány gondolatánál. Őszerinte minden valódi helyet meghatároz az orientáció, az identifikáció. Beszél még a karakterről is, erre most hadd ne térjek ki. Szerinte az identifikáció azt jelenti, hogy valaki egy adott környezetnek „barátjává” válik. Egy ember identitását az őt körülvevő helyek és dolgok határozzák meg. És az ember identitása (önazonossága) megkívánja a helyek identitását. Ezt is mondja: *„Lakni annyit jelent, mint egy konkrét helyhez kötődni.”⁶*

Most sajnálom igazán, hogy amikor tanítottam, nem volt elég széles a látómezőm. Tudtam, éreztem, próbáltam megértetni, hogy minden valamire való kimondott-leírt költői mondat egy nagy szöveget alkot, hogy minden mindennel összefügg. De egész másként tudtam volna beszélni Petőfiről, aki arról beszél, hogy *„itt ringatták bölcsőm, itt születtem...”* (Az Alföld), s a Radnóti-versről, amit mindannyian jól ismerünk:

*„Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj.
S nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály...”*

Furcsa luxust engedek meg magamnak néhány éve. Minden évben beülök egy helikopterbe vagy egy merevszárnyú repülőbe, levetetve az oldalajtót, hogy végig tudjam fényképezni a félszigetet, az apátságot, hogy meg tudjam csodálni azt a varázslatos látványt, amit számomra semmi nem tud pótolni.

Foto © KÖRZÉNSZKY RICHARD

⁴ Ady Endre: Seta bölcsőhelyem körül.

⁵ Christian Norberg-Schulz, „A hely szelleme”, Bevezetés www.okotaj.hu/szamok/33-34/ot33-07.htm.

⁶ Idézi: Frédéric Débuyst, in: A hely szelleme a keresztény építészetben. Pannonthalma, 2005. 12. o.

Van egy furcsa, megfogalmazhatatlan érzés, amit úgy szoktak mondani, hogy az otthonosság érzése. Hogy közöm van ahhoz a tájhoz, ahhoz az épülethez, ahhoz a környékhez, azokhoz az emberekhez, akik között élek. Nem kevés évre volt szükség ahhoz, hogy úgy érezzem Tihany felé utazva, hogy hazajövök. A Győr-Moson-Sopron megyét jelző tábla volt hosszú ideig, aminek látványára megdöbbant a szívem: megyek hazafelé... Most – nem kis vívódás, gyötrődés, külső-belső küzdelem után ki merem mondani, hogy itthon vagyok. És a balatonfüredieknek is azt szoktam mondani: azért olyan szép Balatonfüred, mert Tihanyt innen látni a legszebben...

De vissza a témánkhoz, a hely szelleméhez és ahhoz, amit hitnek nevezünk. S hadd ismétljem meg: lakni annyira, mint egy konkrét helyhez kötödni.

De ennél sokkal több. Egy lakóhely nem lehet zárt világ. A kolostorudvar belső zártsága védettséget jelent, nem börtönt: föl tudok tekinteni az égre. És akik nem éltek olyan házban, amelynek folyosóján a tavaszi és őszi napjegy-egyenlőség idején végighasít a felkelő és lenyugvó Nap sugara, megérteni talán tudják, de átérezni nem, mit jelent megtapasztalni azt, hogy az ember elválaszthatatlan része egy nagyobb Rendnek, a kozmosznak. És akik belekényszerültek egy lakótelep világába, elhagyva a falusi környezet természetességét, csak lassan-lassan értik meg (vagy talán sosem döbbennek rá), mi az, ami hiányzik nekik.

Hadd hívjam segítségül ismét Eliade-t:

„A hajléknak valamennyi hagyományos kultúrában szakrális oldala is van, amennyiben visszatükröződik benne a világ.” „A ház imago mundi.”⁷

„Minden lakóhely tehát az axis mundi mentén helyezkedik el, mert a vallásos ember csak a középpontban, vagyis az abszolút valóságban képes élni.” (Eliade, 48.)

Hadd idézzek még néhány mondatot Eliade-tól:

«Valójában nincs teljesen profán létezés. A profán élet mellett döntő embernek, bármennyire deszakralizálja is a világot, sohasem sikerül teljesen megszabadulnia a vallásos viselkedéstől.” „Még a profán térélményen belül is felmerülnek olyan értékek, amelyek a vallásos térélményre jellemző inhomogenitásra emlékeztetnek. Vannak például helyek, amelyek minőségileg különböznek a többitől: az otthon, az első szerelmet övező táj vagy bizonyos helyek egy idegen városban, amelyet fiatal korunkban látogattunk meg. Mindezek a helyek még a teljesen vallástalan ember számára is megőrzik sajátos, „egyedülálló” jelentőségüket: magánvilágának „szent helyei”. Mintha az ilyen helyeken még a nem vallásos ember számára is olyan valóság nyilatkoznék meg, amely elűt mindennapi létezésének valóságától.»⁸

⁷ Eliade, i.m. 47. o.

⁸ Eliade, i.m. 18. o.

⁹ Regula Benedicti 41. fejezet.

¹⁰ Regula Benedicti 10. fejezet.

¹¹ Herczeg Ágnes: Tájban élünk. In: Ökotáj. 33–34. 100. o.

¹² Petőfi Sándor: Az Alföld.

Sokan megkérdezték, hogyan találták meg a bencések a tihanyi apátság helyét? Általában hogyan találunk helyet a kolostoroknak?

Vannak megkülönböztetett helyei a természetnek. Ilyenek a magaslatok és ilyenek a völgyek. Ilyenek a föld és a víz találkozásának helyei, ha benyúl a hegy a vízbe. Érdemes körbeutazni a Balatont vagy körbehajózni a vízben: a legkülönbözőbb helyekről tűnik fel ez az emberalkotta, „szekundér” világ. A monostorok mindig külön világot jelentettek. Jelentették a spirituális, a szellemi, a gazdasági kultúrának gyűjtő- illetve gyűjtőpontjait. Ahol emberek úgy akartak élni, hogy nem veszítették el a kapcsolatukat a primér világgal: a természettel. A felkelő és a lenyugvó Nappal. Ahol úgy rakták egymásra az építőköveket, hogy ne zárják be magukat egy furcsa börtönbe. Szent Benedek Regulájának lényegtelennek tűnő, mellékes megjegyzései nagyon mélyértelműek: *„az étkezésnél ne legyen szükség mécses-világításra, hanem még napvilágnál végezzenek mindent.”⁹* Vagy: *nyáridőben az éjszakai szolozsmában rövidebbek legyenek az olvasmányok, télen viszont, amikor hosszabbak az éjszakák, legyenek hosszabbak.¹⁰* Leképezni a kozmikus rendet: ez a célkitűzése a bencés szerzetességnek. *„Keresd a békét és járd utána!”* – figyelmeztet Szent Benedek a Regula Prológusában, idézve a zsoltarost. *„A béke pedig az a nyugalom – mondja Szent Ágoston – ami a rendezettségéből származik.”*

A hely nem egyszerűen az épített környezet. Az is. De annál sokkal több. Egy olyan világban, amelyből kivett az érzék a természet csodája iránt, különösen is nagy a felelősségük mindazoknak, akik építenek és építtetnek.

A Tihanyi Apátság környezetét szíven viselő tájépítész szavait idézem. Herczeg Ágnes írja:

„Mit lehet tenni? Tudatosan a táj felé fordulni. A tájat alkotó természeti világ felé, és a tájban élő, tevékenykedő közösség felé. Megfigyelni, megismerni fejlődéstörténetét, felismerni a jövőből felénk irányuló impulzusokat, és tájtudatosan cselekedni. Akkor, amikor kell. (...) Minden ember cselekvő és alkotó társa a Földnek. Személyesen. És a Föld egy meghatározott pontján, ahol él. Ha meg tudunk állni, és intellektusunk dominanciájából alábbvéve, szeretetteljes odafigyeléssel fordulunk a helyhez, partnerré válunk. (...) Nincs recept rá, hogyan. A helynek megfelelően.”¹¹

A hely szelleme... Annak a helynek van igazán szelleme, amelyben az épített környezet belesimul a teremtettségbe. S az ilyen helyet tud az ember igazán magáénak mondani. S hadd idézzem befejezésül Petőfit. Ilyen helyen tudja kimondani az ember:

*„Itt boruljon rám a szemfedél,
itt domborodjék a sír is fölöttem.”¹²*

Korzenszky Richárd OSB

Normstahl

GARÁZSKAPUK

Normstahl garázkapuk Technológia és design

A Normstahl, mint a legnagyobb európai gyártók egyike, már több mint 60 éve meghatározó szerepet tölt be a garázkapuk piacán prémium minőségű, kiváló műszaki tartalmú, hagyományos és exkluzív megjelenésű lakossági garázkapu kínálatával.

A Normstahl garázkapuk egyedi megjelenésének és számos dekoratív kiegészítőinek köszönhetően, bármely építészeti megoldáshoz harmonikusan illeszthetőek, ezáltal a legkreatívabb elképzelések is megvalósíthatóak.

A garázkapuk magas minőségére utal a 10 év teljeskörű (mozgó-, kopó alkatrészekre egyaránt érvényes!) gyártói garancia.

A Normstahl garázkapuk hivatalos magyarországi importőre a Nordoor Hungary Kft., melynek közel 100 m²-es bemutatótermében szinte valamennyi termék megtekinthető, kipróbálható.
2011. augusztus 1 - november 30-ig kedvezményes áron kínáljuk prémium minőségű garázkapunkat!

ÉLETRE SZÓLÓ MINŐSÉG

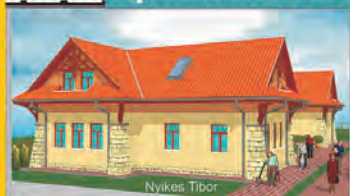
Normstahl Garázkapuk • Nordoor Hungary Kft.

1117 Budapest, Dombóvári út 10-11. • Tel.: +36 1 358 0535 • e-mail: normstahl@nordoor.t-online.hu • www.normstahl.hu

idő- és költségtakarékos tervezőrendszer

ARCAD^{v1.1}

Építészeti Tervezőrendszer

Párhuzamos
tervezés
2D / 3D-ben

a kreatív segítőtárs

Komplex rendszer a tervezéshez

Lépcső-, tető-, fedélszék-, ajtó-, ablak-, terep- és úttervező
2D, 3D, metszet, könyvtárak, Google Earth export
Animációk, filmek, látványtervek készítése

ARCAD 99.000 Ft + ÁFA
Fedélszéktervező modul 30.000 Ft + ÁFA
Úttervező modul 20.000 Ft + ÁFA

AKCIÓ
Részletre
is!

Vista / Windows 7 alatt is fut!

ARCAD v1.1

FÓRUM:
Facebook
www.arcadforum.hu

DesignSoft Kft. www.designsoft.hu
1067 Budapest, Csengery u. 53 T/F: 269-1206/332-7777

M Ű E G Y E T E M 1 7 8 2

A BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék

szakmérnök képzést indít

Tartószerkezet Rekonstrukció szakterületen.

A képzés időtartama 4 félév, az első félév 2012. februárjában indul.
A képzés elsősorban meglévő épületek vizsgálatával és megerősítési
technikákkal foglalkozik, továbbá tartalmaz elméleti,
általános mérnöki és tervezési tárgyakat is.
Részletek a www.szt.bme.hu honlapon.

JANKÓ
ABLAK

A biztos megoldás

Lindab Systemline® – acél csarnokrendszer

A Lindab megvalósítja az Ön saját, egyedi csarnokrendszerét.

Figyelembe veszi az épület leendő funkcióját, a megrendelő speciális igényeit és a helyi adottságokat.

A könnyűszerkezetes csarnokaink gyors és gazdaságos megoldást kínálnak kifejezetten az építető elképzelései szerint. Három fő szerkezeti rendszer alkotja a Lindab csarnokokat: a svédacélból készülő, nagy teherbírású főtartó vázszerkezet; a tető és falburkolati rendszerek; a rendszerkiegészítők: ereszcsonna, ipari kapuk, tetőbiztonsági elemek, önfűró csavarok, tömítők, szegélyek.

A Lindab csarnokrendszerek sikerének egyik titka, hogy a szerkezeti elemek nemcsak egymással, hanem más alapanyagú struktúrákkal is könnyen összeépíthetők. Acél rácsostartó illeszthető pl. vasbeton pillérhez vagy a könnyűszerkezetes tetőburkolat a hagyományos fa szaruzathoz.

Lindab Systemline csarnokrendszer

egyedi, a funkciót támogató szerkezeti megoldások · nagy szilárdságú, acél alapanyag · kis fajlagos súly – nagy teherbírás · tartósság, hosszú élettartam · változatos burkolati rendszerek · könnyű, gyors szerelhetőség · teljes körű gyártói támogatás az elképzeléstől a megvalósulásig

www.lindab.hu
www.lindabshop.hu

GRAPHISOFT
ARCHICAD 15

SZÉLESEBB HORIZONT

Viszonteladók:

ArchiCAD Center – MódíStúdió

1065 Budapest, Nagymező utca 58.

Tel: (1) 269 2525, (20) 934 9697

Fax: (1) 269 2525

E-mail: cadcenter@modistudio.hu

Web: www.modistudio.hu

Archimage Plusz Kft.

1034 Budapest, Bécsi út 126–128.

Tel: (1) 453 0323, (1) 453 0323

Fax: (1) 453 0342

E-mail: info@archimage.hu

Web: www.archimage.hu

GRAPHISOFT CAD Stúdió

1031 Budapest, Záhony utca 7.

Tel: (1) 437 3366, (20) 934 3372

Fax: (1) 437 3367

E-mail: cad@graphisoft.hu

Web: www.cadstudio.hu

PirCAD Kft.

5600 Békéscsaba, Derkovits sor 16.

Tel: (66) 442 200, (20) 944 6980

Fax: (66) 529 500

E-mail: pircad@pircad.hu

Web: www.pircad.hu

www.graphisoft.hu/archicad15